SulixProfessional

DIGITÁLIS ÍRÁSTUDÁS LINUXON

^{3. kötet} Irodai alkalmazások használata SuliX Professional alatt

A kézikönyv elkészítésekor az ULX Kft. a lehető legnagyobb gondossággal és körültekintéssel járt el, ennek ellenére nem zárható ki hibák, tévedések előfordulása. Lehetséges, hogy jelen nyomtatott példány nem a kézikönyv legfrissebb állapotát tükrözi. A legfrissebb állapot a sulix.hu oldalról tölthető le regisztráció és bejelentkezés után.

Az ULX Kft. nem vállal felelősséget a közölt információk teljességét, tartalmát és naprakész állapotát, valamint az esetlegesen előforduló hibákat, tévedéseket illetően.

Amennyiben a kézikönyv tartalmával kapcsolatos észrevétele van, kérjük jelezze a lenti e-mail címen.

7.0.4 verzió, 2019. web: http://www.sulix.hu email: info@sulix.hu

KÖZREADVA A CREATIVE COMMONS NEVEZD MEG! - NE ADD EL! - ÍGY ADD TOVÁBB! 2.5 MAGYARORSZÁG (CC BY-NC-SA 2.5) LICENC ALATT¹

MINDEN JOG FENNTARTVA. ULX KFT., 2005-2019.

1. http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/hu/

Tartalomjegyzék

Bevezetés	5
Munkavégzést segítő alkalmazások áttekintése	7
Az irodai programok áttekintése	9
Dokumentumok megtekintése és szerkesztése	9
PDF dokumentumok megtekintése	13
Kiadványszerkesztés SuliX Professional alatt	14
Weboldalak szerkesztése SuliX Professional alatt	15
A Szövegszerkesztő használata	16
A program indítása, felépítése és működésének alapjai	16
Formázások és bekezdésstílusok használata	20
Karakterstílusok és oldalstílusok	23
Az élőfej és az élőláb szerepe, használata	24
Sablonok használata	26
Tündérek használata	27
A körlevéltündér használata	28
Szöveg keresése és cseréje a dokumentumban	32
Felsorolás és számozás használata	
Hasábok alkalmazása	
Kép beillesztése	
Táblázat beszúrása	37
Helyesírás ellenőrzése	
A Táblázatkezelő használata	40
A táblázatkezelő fogalma, a táblázat részei és egységei	40
A cella tartalma és a képletek	41
A Függvénytündér használata	43
Hivatkozás cellákra	45
Kitöltés sorozattal	46
Tartományok kijelölése	47

TARTALOMJEGYZÉK

	Grafikon létrehozása	.48
	Cellák formázása	.50
	Cellák méretének megváltoztatása	.53
	Másolás, beillesztés és irányított beillesztés	.53
	Adatok rendezése	.54
A P	rezentációkészítő használata	56
	A Prezentációkészítő indítása és az első prezentáció létrehozása	.56
	A diák szerkesztése	.59
	Diák áttekintése és sorrendjének módosítása	.60
	Dia törlése, új dia hozzáadása	.61
	A kész prezentáció elindítása	.62
A R	ajzoló használata	64
	A Rajzoló legfontosabb eszközei	.64
	Objektumok kijelölése és megváltoztatása	.65
	Rajz exportálása képfájlba	.67
A S	cribus kiadványszerkesztő	68
	A Scribus, mint nyílt forráskódú kiadványszerkesztő	.68

Bevezetés

Üdvözöljük a Kedves Olvasót a **Digitális írástudás Linuxon** című könyvsorozat szerzői nevében. Jelen könyv célja a számítógépes alapismeretek átadása és a számítógép használatának első lépései során segítséget nyújtani a felhasználónak, tehát végső soron hozzásegíteni a digitális írástudás megszerzéséhez. A kötetsorozat az alábbi 5 kötetből áll:

- 1) Elméleti alapok
- 2) A SuliX Professional használatának alapjai
- 3) Irodai alkalmazások használata SuliX Professional alatt
- 4) SuliX Professional az iskolában és a tanulásban
- 5) A multimédia és a szórakozás világa SuliX Professional rendszeren

A digitális írástudás egy olyan ismerethalmazt jelöl, melyet a 21. században élő ember egyre kevésbé nélkülözhet. A számítógép egyre nagyobb szerephez jut az emberek mindennapjaiban, ezért használatának ismerete nagyon fontos. A számítógép kezelése nem olyan bonyolult, mint amilyennek első látásra tűnhet, bár az első lépések kicsit nehéznek bizonyulhatnak, egyes elvek szokatlanok lehetnek, kellő kitartással azonban Ön is elsajátíthatja azokat a fogásokat, mellyel gyakorlott számítógép-felhasználóvá válhat.

A számítógép használatához nem szükségesek különleges képességek, elegendő pusztán megérteni a jelen könyvsorozatban leírtakat.

A tanulás megkönnyítésére és a megértés elősegítésére minden fejezet végén találhatóak gyakorló feladatok, melyek átismételtetik a fejezet legfontosabb ismereteit és kulcsfogalmait.

A tankönyv végére Ön elsajátíthatja a számítógép működésének alapjait, megismeri a számítástechnika alapfogalmait és a számítógépek felépítését, de a legfontosabb, hogy megtanulja kezelni a SuliX Professional rendszert a mindennapi használathoz szükséges szinten.

Jelen mű szerzői jogai az ULX Kft.-t illetik meg. A könyvsorozat a **Creative Commons** 2.5 ² **Nevezd meg! - Így add tovább! 2.5 Magyarország Licenc** alapján kerül közreadásra. Ennek értelmében a mű szabadon másolható, terjeszthető, bemutatható és előadható a licencben szabályozott módon.

A könyvben találhatóak olyan részek, melyek nem szükségesek feltétlenül a SuliX Professional használatához, pusztán csak a megértést segítik. Ezek általában a hétköznapi életből hoznak példákat. Az ilyen részeket a könyvben az alábbihoz hasonló szövegdobozok tartalmazzák:

Egy hétköznapi példa:

A z ilyen kinézetű szövegdobozok a hétköznapokból hoznak példákat az adott fejezet vagy program használatának megértéséhez, elolvasásuk azonban nem kötelező, át is ugorhatóak.

A példáink szereplői Hekk Ervin, Debi János és Tar Géza, akik általános számítástechnikai ismerettel rendelkező felhasználók.

A téma iránt jobban érdeklődők elmerülhetnek a részletekben, ha elolvassák a nem alapvető információkat tartalmazó részeket is. Az ilyen információk az alábbi szövegdobozokban találhatóak:

2. A licenc szövegének megtekintéséhez látogassa meg a <u>http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/hu/</u> webcímet vagy küldjön egy levelet a következő címre: Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA.

Mi történik a színfalak mögött?

Az ilyen szövegdobozok olyan információkat tartalmaznak, melyek a téma iránt jobban érdeklődőknek kiindulási pontul szolgálnak, segítik az elmélyülést, de a téma megértéséhez illetve a SuliX Professional használatához nem elengedhetetlenül szükségesek.

Ha nem kívánunk a részletekbe menő információkat olvasni, esetleg nem kívánunk foglalkozni a technikai részletekkel, nyugodtan ugorjuk át az ilyen részeket. Aki azonban ezen háttér-információknak is birtokában van, az könnyebben, változatosabban, célszerűbben használhatja az ismereteit.

Munkavégzést segítő alkalmazások áttekintése

Ha munkára használjuk a számítógépünket, rendkívül hatékonyan alkalmazhatunk különféle irodai szoftvereket. A munkavégzést segítő szoftvereket a **Grafika,** az **Iroda** és a **Kellékek** menüben találja, de az elkövetkezőkben ismertetjük is néhánynak a használatát. A programok nevét nem kell azonban megjegyeznünk, mert a menüben nem név alapján szerepelnek az alkalmazások, az alkalmazás funkciója az elsődleges.

Nézzük meg először, mire alkalmazhatók az alábbi programok, melyeket a SuliX Professional alapértelmezetten tartalmaz, majd a lényegesebbek használatát részletesen is ismertetjük:

- LibreOffice nem egy konkrét program, hanem egy komplett programcsomag³ szövegszerkesztővel, táblázatkezelővel, bemutatókészítővel, adatbázis-kezelővel és rajzolóprogrammal. A LibreOffice egyes komponensei az alábbiak, melyeket az Alkalmazások – Iroda csoportban talál:
 - A Szövegszerkesztő formázott dokumentumok létrehozására, szerkesztésére és megtekintésére szolgál. Stílusok és sablonok alkalmazásával pillanatok alatt elkészítheti különféle rövid dokumentumait, mint például jelentés, önéletrajz, vagy hirdetmény.
 - A Táblázatkezelővel sok adatot kezelhetünk, tömegesen hajthatunk végre rajtuk matematikai műveleteket, információkat rendezhetünk áttekinthető formába és különféle grafikonon jeleníthetjük meg a kívánt adatokat.
 - A Prezentációkészítőt akkor használhatjuk, ha valamilyen előadását szeretnénk diavetítéssel illusztrálni, de egy önálló, végtelenített előadás is megállja a helyét például egy kiállításon.
 - A **Rajzoló** segítségével egyszerű ábrákat készíthetünk.

3. Jelen dokumentum is a LibreOffice szövegszerkesztőjével és rajzolóprogramjával készült

- Az Adatbázis-kezelőt használva adatbázisokat hozhatunk létre, azokban kereshetünk különféle feltételek alapját, adatbázis-táblákat köthetünk össze és lekérdezéseket készíthetünk. Mivel közkedvelt program az oktatásban, ezért bemutatása a 4. kötetbe került (SuliX Professional az iskolában és a tanulásban)
- Scribus Professzionális kiadványszerkesztésre alkalmas program, melylyel professzionális kiadványokat szerkeszthet, még akár nyomdakész tördeléseket is.
- KompoZer Weblapszerkesztő alkalmazás, mellyel gyorsan készíthet egyszerűbb HTML alapú weboldalakat. Az alkalmazás részletesebb ismertetése a 4. kötetben kapott helyet (SuliX Professional az iskolában és a tanulásban), mivel a programot az érettségin is használják a diákok.

Az irodai programok áttekintése

Dokumentumok megtekintése és szerkesztése

A SuliX Professional irodai munkára is alkalmas, mivel a világ számos hivatalában is használt LibreOffice programcsomaggal együtt érkezik. A LibreOffice a legelterjedtebb nyílt forráskódú irodai alkalmazáscsomag szövegszerkesztéshez, táblázatkezeléshez, bemutatókhoz és grafikához. Mivel a LibreOffice más operációs rendszerekre is elérhető, ezért könnyen biztosítható más emberekkel való együttes munka a közös dokumentumokon. Ezen kívül írni és olvasni is képes a legelterjedtebb zárt forráskódú irodai megoldás, a Microsoft Office öszszes formátumát.

Ha már dolgozott más irodai programcsomaggal, könnyen tudja majd használni a LibreOffice csomagot is, hiszen a legtöbb funkció a már megszokott helyen található.

Mivel egy nagyon összetett alkalmazásról van szó, ezért részletes ismertetése messze túlmutat jelen könyv keretein, itt pusztán csak áttekintjük a használatának alapjait. Ha részletesen meg szeretné ismerni a LibreOffice használatát, olvassa el a LibreOffice teljes dokumentációját, melyet megtalál a LibreOffice honlapján. Ha csak egy adott kérdésre szeretne választ, használhatja a LibreOffice **súgóját**, melyet az **F1 billentyű** lenyomásával vagy a **Súgó - LibreOffice súgó** menüpontból érhet el.

A LibreOffice érdekessége más irodai programcsomagokhoz képest, hogy az egyes komponensei nem különülnek el egymástól, hanem szerves egységet alkotnak. Ez annak köszönhető, hogy egyetlen szoftvernek tervezték a fejlesztés kezdetétől, emiatt tud egységes lenni az összes komponensének használata is. Lássunk egy példát az egységességre.

Tegyük fel, hogy egy szövegben elhelyezhetünk egy képletekkel teli táblázatot, melynek adatait frissíthetjük és újraszámolhatjuk anélkül, hogy újra be kel-

AZ IRODAI PROGRAMOK ÁTTEKINTÉSE

lene gépelnünk az egészet. A program felső kezelőfunkciókat biztosító része mindig a használt funkcióhoz igazodik, szövegszerkesztésnél a szöveg formázását biztosító gombokat tartalmazza, táblázatkezelésnél pedig a képletek szerkesztését megkönnyítő funkciók érhetők el.

A LibreOffice bármely komponense a **Tevékenységek** alól indítható, ekkor egy üres dokumentumban találjuk magunkat, vagy egy tündér⁴ segít eldöntenünk, milyen dokumentumot szeretnénk létrehozni.

LibreOffice indulása

Ha bezárjuk ezt a dokumentumot, a LibreOffice főablakát láthatjuk, mely különféle dokumentumok létrehozását kínálja fel számunkra.

létrehozása

Ha szöveget akarunk szerkeszteni, a LibreOffice **Writert** kell elindítanunk, vagy a **Szöveges dokumentum** lehetőséget választanunk. Ezt követően a megjelenő dokumentumon máris dolgozhatunk.

4. Az adatbázis-kezelő és a bemutatószerkesztő elindításakor indul el a tündér, egyéb komponensek esetén rögtön egy üres dokumentumot kapunk szerkesztésre.

AZ IRODAI PROGRAMOK ÁTTEKINTÉSE

Szövegszerkesztő ablaka

				Névtelen :	1 – LibreOff	ice Calc				×
<u>F</u> ájl S <u>z</u> e	rkesztés <u>N</u> éz	et <u>B</u> eszúrás	F <u>o</u> rmátum <u>E</u> s	zközök A <u>d</u> at	tok <u>A</u> blak <u>s</u>	Súgó				×
•	- 🛓 🖄			• 😵 💥	D 🗋 •	🍰 🕱 -	• 🕐 • 🖥	a z ∎z ¥a	i 🖉 🦉	🔶 »
	iberation Sans	× 10		<u>a a</u> E			<u>,</u> % 0⊐.	.00) =>	-	E • »
A1	· .	f∞ Σ =	1							— •
	В	C	D	E	F	G	Н	1	J	к 🗔
2	1	2	3							
3										
4										
5				k						
7										
8										
9										
10										
12										
13										
14										
15										
17										
18										
19										
RAPH	Hunkalap1 Munkala	p2//lunkalap3/ 🔶								>
Munkalap	1/3	Alapértel	nezett		Egyszeres [	8	Összeg=1	Θ	0	- 🕑 100%
						and the second second				

Táblázatkezelő ablaka

Bemutatókészítő ablaka

AZ IRODAI PROGRAMOK ÁTTEKINTÉSE

	Új adatbázis.	odb – LibreOffice Bike	×					
<u>F</u> áj Szerkesztés <u>N</u>	ézet Beszvirits Eszközök <u>A</u> blak <u>S</u> ügó							
Adatbázis	Adatbázis Feladatok							
<u>T</u> abitik	Tábba Wirehozása a leryezőnézelben 30 Tönder basználata tábba Wirehozására 30 Nezel Wirehozása	Leirós						
Lekérdezések	Táblák							
			Nincs +					
оперок								
Jelentések								
Benigynazott adattorizis	HSQL adattivizismotor							

Adatbázis-kezelő ablaka

Rajzoló ablaka

PDF dokumentumok megtekintése

Mindennapjaink során gyakran találkozhatunk olyan dokumentumokkal, melyeknek nem elsődleges célja a szerkeszthetőség, de fontos, hogy bármely számítógépen ugyanúgy jelenjen meg. A pdf formátum pontosan ezt kínálja. Ez egy olyan nyílt formátum, melyet a legtöbb operációs rendszeren meg lehet tekinteni és nagyon sok program képes a kimenetét ilyen formátumba menteni. (Az előbb említett LibreOffice is tud pdf dokumentumot létrehozni.) Az Evince használatát az előző kötet ismerteti, itt csak a pdf formátum miatt került megemlítésre.

dokumentum

Kiadványszerkesztés SuliX Professional alatt

A SuliX Professional által kínált Scribus kiadványszerkesztő program elegendő funkciót nyújt ahhoz, hogy kielégítse egy átlagos felhasználó felmerülő igényeit.

Névjegykártya tervezése Scribus segítségével

Weboldalak szerkesztése SuliX Professional alatt

A SuliX Professional alkalmas weboldalak (HTML oldalak) szerkesztésére. Az alapértelmezett alkalmazás a KompoZer, melynek használata a 4. kötetbe került (SuliX Professional az iskolában és a tanulásban), mivel a program közkedvelt az oktatásban.

KompoZer indítása

Fáji Szerkesztés Nézet Beszúrás vj • ● ● vs • ● ● Szövegőrzs ○ ● Proporcionális ○ ●	névtelen – Ko Formátum Táblázat Esz Megteknies Vieszwonds C 1 Ař A B I U	kkózók Súgó Juni Hugeny Hugeny Hugenzia III IE IE IE
✓ Webhelykezelő	(névtelen)	A nap tippje 🛛 🛛 🗙
Nézet: Minden fájl 🗘		Tudta-e, hogy nagyon könnyen testreszabhatja az eszköztárakat? Csak katlintson rá a jobb egérgombbal 9/18
		Tippek megjelenítése indításkor « Előző Következő » Bezárás
DOM Explorer	Tervező (7) Felosztá:	s 🔗 Forrás Normál
<html> <body></body></html>		

A KompoZer ablaka

A Szövegszerkesztő használata

Ebben a fejezetben bevezetjük az Olvasót a LibreOffice szövegszerkesztőjének használatának alapjaiba, azonban a könyv keretei nem teszik lehetővé minden egyes funkció részletes tárgyalását.

A szövegszerkesztő program feladata, hogy dokumentumokat, leveleket, önéletrajzot írjunk segítségével, ezeket mentsük és később is szerkesszük. Mivel az irodákban főleg szöveges dokumentumokkal dolgoznak, ezért valószínűleg ez lesz a leggyakrabban használt szoftver a LibreOffice csomagból. A fejezetben átadott ismeretek elegendőek a program magabiztos használatához, azonban a LibreOffice komponensek olyan összetettek, hogy érdemes a felfedezésükre több időt szánni.

A program indítása, felépítése és működésének alapjai

A Szövegszerkesztő a LibreOffice Writer segítségével indítható. A program indulását követően egy üres dokumentum fogad minket. Az ablak felépítése nagyon hasonlít a többi programhoz, egyedüli újdonsága talán a menü és a szerkesztett dokumentum között található eszköztár lehet. Az eszköztárak a menüből is elérhető műveleteket tartalmaznak, ezzel könnyítik meg és gyorsítják a felhasználó munkáját. Az egyes eszköztárak láthatóságát a Nézet menü - Eszköztárak alatt kapcsolhatjuk ki illetve be. Alapértelmezetten az Általános eszköztár és a Formátum eszköztár látható.

A LibreOffice ablaka az alapértelmezett eszköztárakkal

Ne aggódjon, hogy elront valamit. Minden dokumentum bármely változtatása visszavonható, ezért ha valami nem úgy sikerült, ahogyan eltervezte, a viszszavonás gombra kattintva vagy a Szerkesztés menü Visszavonás pontját választva az utolsó változtatás meg nem történtté tehető.

A munkaterületen dolgozhatunk, itt található a formázott szövegünk. Ahol látható a fekete kurzor, oda kerülnek majd a begépelt karaktereink. Az egérrel és a billentyűzet nyilaival egyaránt áthelyezheti tetszőleges helyre, így oda ír és onnan töröl, ahol szeretné. Ha a kurzor előtti karaktert szeretné törölni, nyomja le a **Backspace** billentyűt, míg a kurzor utáni karakter a **Delete** gomb lenyomásával törölhető.

Az egér bal gombját nyomva tartva kijelölhet szövegrészeket, melyekre azonos formázást, stílust, stb. alkalmazhat. A kijelölés történhet több kattintással is. Két gyors egymás utáni kattintás a szót, három a mondatot, négy pedig az egész bekezdést jelöli ki.

A dokumentumot több nézetben is láthatjuk szerkesztés közben, mérete pedig szabadon változtatható igen tág határok között. Ezen beállítások az ablak jobb alsó sarkában láthatóak, a csúszka segítségével nagyíthatja illetve kicsinyítheti a munkaterületet, a mellette lévő gombokkal pedig választhat, hogy egy vagy kétoldalas nézetet kíván.

Nézet változtatása a jobb alsó sarokban

Ha befejezte a munkát és elmentené az adott dokumentumot (vagy csak előrelátó és szeretné menteni eddigi munkáját, de folytatná a szerkesztést), az **Általános eszköztár lemez ikonjára** kattintva vagy a **Fájl – Mentés** parancsával (illetve a *ctrl+s billentyűkombinációval*) mentheti munkáját. Ekkor a megjelenő párbeszédablakban ki kell választania, hogy hová és milyen néven kívánja menteni a dokumentumot.

Aentês <u>m</u> appába:	local Dokumentumok	M <u>a</u> ppa létreho	ozása
Helyek	Név		
Q, Keresés			
ာ Nemrég használt			
local			
Asztal			
- Fájlrendszer			_
pendrive		.	-
Dokumentumok			
a) Zenék			
🔄 Képek			
Videók			
Letöltések			~
	<u>к</u>		
	Minden f	ormátum	0
> Fáiltínus			
] Szűrőbeállítások sze	kesztése		

Mentés helyének és nevének kiválasztása

Ha az alapértelmezettől eltérő (tehát nem odt formátumba) kíván menteni, a lenti Fájltípus melletti nyílra kattintva választhat a támogatott formátumok közül. Egyes formátumok azonban lehet, hogy nem támogatnak bizonyos formázásokat (illetve egyáltalán nem támogatnak formázásokat), erre a tényleges mentés előtt egy ablak figyelmezteti. Ha úgy dönt, hogy így is megfelel a mentés, kattintson az adott formátum megtartását jelölő gombra. Ha mégsem szeretne a LibreOffice alapértelmezett formátumától eltérni, kattintson a **Mentés ODF formátumban** gombra.

✓ Fájl <u>t</u> ípus		
Minden formátum	doc,docx,fodt,html,odt,ott,pdb,psw,rtf,stw,sxw,txt,uot,xml	P
ODF-szövegesdokumentum	odt	-
ODF-szövegesdokumentumsabion	ott	
OpenOffice.org 1.0-szövegesdokumentum	SXW	
OpenOffice_org_1_0-szővegesdokumentumsablon □ Szűrőbeállítások szerkesztése	etia	

Formátum kiválasztása

Mentés az alapértelmezettől eltérő formátumba

Miután elmentette a fájlt a merevlemezre egy jól megjegyezhető helyre egy olyan névvel, mely utal a dokumentum tartalmára, többször már nem kell kiválasztania a mentés helyét, a mentés automatikusan felülírja a korábbi mentést. Ha új dokumentumként kívánja elmenteni a dokumentumot, válassza a **Mentés másként** lehetőséget a **Fájl** menüből.

Ha meg kíván nyitni egy dokumentumot, azt megteheti a Szövegszerkesztőből (**Fájl – Megnyitás**), vagy a fájlkezelőből egyaránt. Bármelyik módszert is választja, ugyanoda jut.

Egy hétköznapi példa:

Ha néhány dokumentummal dolgoztunk már és rengeteg dokumentum található a számítógépünkön, időt spórolhatunk meg, ha a **Fájl – Legutóbbi dokumentumok** listájában keresgélünk és nyitunk meg fájlokat.

Formázások és bekezdésstílusok használata

A szövegszerkesztő legfontosabb eltérése az egyszerű szöveges szerkesztőktől, hogy formázásokat is lehetővé tesz a dokumentumban. Az egyes betűk **típusát**, **méretét, színét** és **formáját** akár betűnként is meghatározhatjuk, a sorok és bekezdések közti távolságot tetszőlegesen megváltoztathatjuk. Ez azonban kétélű fegyver: némi szépérzék és a számítógép segítségével tetszetős dokumentumokat hozhatunk létre, azonban túl sok stílust, színt, betűtípust alkalmazva a dokumentumunk túlzsúfolttá válhat és ellentétes hatást érünk el így.

Ha kijelölünk egy szövegterületet, a Formázás eszköztár segítségével határozhatjuk meg a kinézetét. Ha csak a szöveget szeretnénk formázni, válasszunk ki a legördülő listából egy szimpatikus betűtípust és betűméretet. Ha félkövér, dőlt, vagy aláhúzott karaktereket szeretnénk, nyomjuk meg a megfelelő gombot a Formázás esz-

Betűtípus kiválasztása a formázás eszköztáron

köztáron. A bekezdés igazítását (balra, középre, jobbra vagy sorkizárt) szintén a formázás eszköztár gombjaival módosíthatjuk, további formázást a **Formátum** - **Karakter** menüben találunk, ahol még részletesebben megszabhatjuk a kijelölés kinézetét.

> Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Vivamus mattis bibendum mauris tristique ullamcorper. Class aptent taciti sociosqu ad litora torquent per conubia nostra, per inceptos himenaeos. Aliquam erat volutpat.

> Nam fermentum, dui a pharetra laoreet, nisl metus, eu fermentum nunc mauris a leo. Liberat ipsum, laoreet auctor venenatis, sodales ut nunc. Nam eu leo orci, sed porta metus. Sed sed metus tortor.

Mauris tincidunt volutpat dignissim. Donec consequat elit nec eros consectetur quis bibendum risus rhoncus. Aliquam ut nisl nunc. Vivamus egestas ultricies purus, id pretium velit dignissim nec. Class aptent taciti sociosqu ad litora torquent per conubia nostra, per inceptos himenaeos.

Proin sed nulla elit. Sed faucibus justo vitae ipsum aliquet et lobortis nunc dapibus. Integer pulvinar ultricies pellentesque. Nunc id tellus quis urna suscipit pretium.

Balra, középre és jobbra igazított, valamint sorkizárt szöveg

	Kirakter						
Betűkészlet	Betűhatások	Pozíció	Hiperhivatkozás	Háttér			
<u>B</u> etűszín			<u>F</u> elülvonás		F <u>e</u> lülvonás színe		
Autor	natikus	\$	(nincs)	\$	🔲 Automatikus 🛛 🗘		
<u>H</u> atások			Á <u>t</u> húzás				
(nincs)		\$	(nincs)	\$			
Térhatású	ki <u>e</u> melés		<u>A</u> láhúzás		A <u>l</u> áhúzás színe		
(nincs)		\$	(nincs)	\$	🔲 Automatikus 🛛 🗘		
□ Kö <u>r</u> von	alas		🗌 <u>K</u> ülönálló szava	k			
🗌 Ár <u>n</u> yék							
🗌 <u>V</u> illogó							
🗌 R <u>ej</u> tett							
			Linux Libertine				
		ſ	<u>O</u> K <u>M</u> é	gse	<u>S</u> úgó <u>A</u> lapállapo		

Formátum - Karakter menü

A túlzsúfolt dokumentumok létrehozásának elkerülésére használhatjuk a **beépített bekezdésstílusokat** vagy magunk is **definiálhatunk újabbakat**. A bekezdésstílusok lényege, hogy egységes kinézetet adnak a dokumentumnak azáltal, hogy nekünk csak azt kell megmondani, hogy mely részek milyen kategóriába tartoznak, a formázást nem a szöveg maga tartalmazza, hanem a kategóriája. (Például jelen dokumentum nagyjából 10 bekezdésstílust használ. Egyet a szövegtörzsnek, melyet most olvas, egyet a kisebb címsoroknak, egyet a nagyobb címeknek, egyet a fejlécnek stb.) A bekezdésstílusok alkalmazásának további előnye, hogy a stílust megváltoztatva az egyes formázott elemek is egységesen változnak, nem kell végigmenni egy dokumentumon és például minden egyes alcímet újraformázni.

Ha egy bekezdésre bekezdésstílust szeretnénk alkalmazni, a stílusokat tartalmazó listából válasszunk egyet, vagy válasszuk a **További...** lehetőséget és a felugró ablakban kiválasztott bekezdésstílusra kattintsunk duplán.

További stílusok

Ha szeretnénk módosítani egy stílus megjelenésén és tulajdonságain, kattintsunk jobb egérgombbal a stílus nevére és válasszuk a **Módosítás** lehetőséget. A felugró ablakban az adott bekezdés minden tulajdonságát megváltoztathatjuk.

Bekezdésstílus: Szövegtörzs						
Pozíció	Vázlatszintek és szán	nozás	Tabulátorok	Iniciálék	Háttér	Szegélyek
			Feltétel			
Szervező	Behúzás és térköz	lgazítás	Szövegbeos	ztás Betű	készlet	Betűhatások
Elválasztá	is					
✓ A <u>u</u> t	omatikusan					
3	🗘 Legalább ennyi <u>k</u>	arakter m	aradjon a sor ve	égén.		
3	Legalább ennyi k	a <u>r</u> akter m	naradjon a sor el	ején.		
2	Leafeliebb ennvi	. egymási	t követő sor véc	én legven i	elválasztá	s.
		, egymas		,en regjen i		
Toresek						~~~
<u>B</u> es	zúrás ∐ípus	Oldal		<u>P</u>	ozíció Elő	itte 🗘
	<u>O</u> ldalstílussal			<u>O</u> lda	lszám (0	÷
Beállításo	)k					
🗌 Bek	ezdés egybe <u>n</u> tartása					
🗆 Egy	rütt a következővel					
☑ Ár <u>v</u>	asorok kezelése		2 🗘 9	sor		
🔽 Fatt	vúsorok kezelése		2 2	sor		
	OK Al <u>k</u> almaz	Mé	gse <u>S</u> ú	gó <u>A</u> la	apállapot	S <u>t</u> andard

Bekezdésstílus szövegbeosztásának megváltoztatása

Karakterstílusok és oldalstílusok

A LibreOffice különlegessége, hogy nem csak bekezdésstílusokat támogat, hanem karakterstílusokat, keretstílusokat, oldalstílusokat és listastílusokat egyaránt. Most csak a karakterstílusokkal és az oldalstílusokkal foglalkozunk.

Karakterstílus alatt egy olyan előredefiniált stílushalmazt értünk, melyet nem egy egész bekezdésre, csupán csak néhány karakterre szeretnénk alkalmazni. Lássuk, hogyan lehet ezeket alkalmazni.

Egy hétköznapi példa:

Tegyük fel, hogy egy bekezdésben szeretnénk kihangsúlyozni kulcsszavakat úgy, hogy a betűtípust átállítjuk egy másikra, félkövérré tesszük a betűket és aláhúzást alkalmazunk. Ha ezt minden kulcsszónál megcsinálnánk, sok időnket venné el, ráadásul ha meggondolnánk magunkat és mégsem szeretnénk aláhúzást, minden egyes kulcsszót újra kéne formázni. Karakterstílusok használatával elegendő az alkalmazott karakterstílust megváltoztatni.

A stílusokat tartalmazó eszköztárat a **Formátum – Stílusok és formázás** menüponttal, vagy az **F11 billentyű** lenyomásával nyithatjuk meg. A fenti gombokkal lehet navigálni az egyes stílusfajták között, válasszuk balról a másodikat, mely a karakterstílusok. (Ha a gombok fölé húzza a kurzort, egy kis buborékban láthatja az adott gomb funkcióját.)Ha kijelöl egy szövegrészletet és duplán kattint egy karakterstílusra, az adott szövegrészlet a kiválasztott karakterstílus formázását fogja felvenni.

Karakterstílusok eszköztár és néhány alkalmazott karakterstílus

Az oldalstílusok – mint ahogy a nevük is mutatja – egész oldalak kinézetét határozzák meg. Itt állíthatjuk be, hogy adott oldal milyen méretű legyen, álló vagy fekvő tájolású legyen-e, milyenek legyenek az élőfej-élőláb beállításai, stb. Az oldalstílusokat a **Stílusok és formázás** ablak balról a negyedig gombjának megnyomása után érjük el. A kiválasztott stílusra duplán kattintva alkalmazzuk az oldalstílust az adott oldalra. Természetesen ezen stílusok is módosíthatóak.

Oldalstílusok alkalmazása

Az élőfej és az élőláb szerepe, használata

Amikor dokumentumot szerkeszt, lehetnek az oldalnak olyan részei, melyeket minden oldalon szerepeltetni akar. Ilyen lehet az oldalszám, a szerző neve, a dokumentum címe, stb. Ezen tartalmak az élőfej és az élőláb részébe kerülnek egy oldalnak. Az élőfej a felső, míg az élőláb az alsó régióját jelöli az oldalnak.

Ha szeretne **élőfejet** vagy **élőlábat** használni, nincs más dolga, mint rákattintani a **Beszúrás - Élőfej vagy Élőláb** pontra és kiválasztani, mely oldalstílusokon szerepeljen az elkészítendő élőfej vagy élőláb. Mivel nem módosítottunk eddig az oldalstílusokon, az **Alapértelmezett** oldalstílust válasszuk. Ha mindent jól csináltunk, egy eddig nem látható mező jelenik meg a lap tetején vagy alján (attól függően, hogy élőfejet vagy élőlábat szúrtunk be).

Élőfej vagy élőláb beszúrása a dokumentumba

Beszúrt élőfej

Ha olyan mezőket szeretne beszúrni, melyek változhatnak – ilyenek lehetnek például az oldalszámok és az összes oldal száma –, kattintson a **Beszúrás – Mezők** menüre, ahol láthatja azokat a leggyakoribb változókat, melyekre szüksége lehet: dátum, idő, oldalszám, oldalak száma, tárgy, cím és szerző.

<u>B</u> eszúrás F <u>o</u> rmátum <u>T</u> áblázat <u>E</u> szk	özök <u>A</u> blak <u>S</u> úgó
Töréspont Mezők Különlegges karakter Formázási jel Szakasz Hiperhivatkozás Élőfej Élőláb Lábjegyzetek és végjegyzetek Felirat Könyvjelző Kereszthivatkozás Megjegyzés Ctrl+Alt+N Parancsfájl Jegyzékek	Dátum Idő Jdálszám Oldalszám Oldalszám Oldalszám Szerző Egyéb mező
Boríték Keret Táblázat Ctrl+F12 Vízszintes vonal Kép Mozgókép és hang Objektum Úszó keret Eájl	1. oldal, összesen: 2

Mezők beszúrása és példaként beszúrt oldalszámok

Az élőfej és élőláb beszúrása az oldal megfelelő területe fölé húzott kurzor esetén a kék rész + gombjára való kattintással is megtehető.

I	
	Élőfej (Alapételmezett) 🔹

Élőfej beszúrása

Élőláb beszúrása

Sablonok használata

Gyakran előfordulhat olyan helyzet, hogy egy dokumentumhoz hasonlót szeretnénk elkészíteni a későbbiek során.

Egy hétköznapi példa:

Tegyük fel, hogy Önnek az a feladata, hogy az ügyfeleknek rövid értesítő leveleket fogalmazzon és küldjön el. Minden levél valószínűleg azonos fejlécet, formázást, stílusokat és aláírást fog tartalmazni. Ahelyett, hogy mindig ugyanazt a dokumentumot változtatja meg, érdemesebb egy sablont mentenie és mindig azt megnyitva létrehoznia az új leveleket.

A sablon nem más, mint egy félkész dokumentum váza. Ebből kiindulva nagy valószínűséggel hasonlóan kinéző dokumentumokat lesz képes létrehozni. A sablonként való mentéshez szükséges, hogy létrehozzon egy dokumentumot, de a mentésnél ne dokumentumként, hanem dokumentumsablonként mentse munkáját. A sablont megnyitva minden alkalommal egy új doku-

+ -	Minden formátum
▽ Fájltípus: ODF-szövegesdokumentumsablon (.ott)	
ODF-szövegesdokumentum	odt
ODF-szövegesdokumentumsablon	ott
OpenOffice.org 1.0-szövegesdokumenum	SXW
OpenOffice.org 1.0-szövegesdokumentumsablon	stw
Szűrőbeállítások szerkesztése	-doce
Mentés jelszóval	
	Mégse Mentés

Dokumentumsablonként történő mentés mentum jön létre.

Ha sablonból nyitott meg egy dokumentumot, nem kell aggódnia a sablon épségéért, mivel a **létrejövő új dokumentum úgy viselkedik** majd, **mintha egy üres dokumentumból indult volna ki**, a sablon érintetlen marad, nem kerül felülírásra (hacsak nem pont ez a szándéka és dokumentumsablonként a dokumentumsablon nevén próbálja elmenteni).

A SuliX Professional a telepítéskor létrehoz jó néhány sablont, melyeket kiindulásként alkalmazhat. Ezen sablonok a **Fájl - Új - Sablonok és dokumentumok** alól érhetők el. A sablonok kategorizálva vannak, emiatt könnyen megtalálhatja az Önnek leginkább megfelelő sablont.

<u>Fájl</u> Szerkesztés <u>N</u> ézet <u>B</u> eszúrás	Formátum Táblázat Eszközök Ab	lak <u>S</u> úgó			
Új → Megnyitás Ctrl+O Legutóbbi dokumentumok →	<u>S</u> zöveges dokumentum Ctrl+N <u>M</u> unkafüzet <u>B</u> emutató		🗲 📾	Sablonok és dokumentumo	k - Sablonok
Tündérek •	<u>R</u> ajz Adatházis	· · 10· · · :			
<u>B</u> ezárás M <u>e</u> ntés Ctrl+S Men<u>t</u>és másként… Ctrl+Shift+S Öss <u>z</u> es mentése	<u>H</u> TML-dokumentum <u>X</u> ML-űrlapdokumentum <u>F</u> ődokumentum		Új Új dokumentum	zóhátterek tók izleti dokumentumok k evelek és dokumentumok	•
Új <u>r</u> atöltés <u>V</u> erziók	<u>K</u> éplet <u>C</u> ímkék		Sablonok	yek	
E <u>x</u> portálás Exportálás <u>P</u> DF-be Kül <u>d</u> és	Sab <u>l</u> onok és dokumentumok 🍾		Dokum <u>e</u> ntumo	blonok és szerződések velezés	
T <u>u</u> lajdonságok D <u>i</u> gitális aláírások <u>S</u> ablonok			k Minták		
Előnézet a böngészőben		- 1			
Nyomtatási kép <u>N</u> yomtatás Ctrl+P Nyomtatós		- 1	További sablonok letöltése	stás	itán Mágra Súgá
Kilépés Ctrl+Q		- 1	<u>3261V620</u>	<u>M</u> egny	
	tum cablank		A kate	gorizált, el sablon	őretelepített ok

Új dokumentum sablonból

Tündérek használata

Ha a sablonok nem könnyítették volna meg eléggé a munkát, akkor lehetőségünk van tündérek használatára is. A tündérek olyan kis segédprogramok, melyek a megadott adatok alapján előállítanak eav üres dokumentumot. melv hasonló ahhoz, mintha sablonból nyitottuk volna meg, csak még job-

<u>F</u> ájl S <u>z</u> erkesztés <u>N</u> ézet <u>B</u> eszúrás	F <u>o</u> rmátum <u>T</u> áblázat <u>E</u> szközök <u>A</u> bl
Új → <u>M</u> egnyitás Ctrl+O Legutóbbi dokumentumok →	🎸 🛒 🔏 🕞 💽 ▾ 🚔 । 🐄 ▾ 🖂 tration Serif 💽 🔽 💌
<u>T</u> ündérek •	Levél 9
<u>B</u> ezárás M <u>e</u> ntés Ctrl+S	<u>F</u> ax R
Men <u>t</u> és másként… Ctrl+Shift+S Öss <u>z</u> es mentése	Bemutató Weboldal
Új <u>r</u> atöltés <u>V</u> erziók	
E <u>x</u> portálás Exportálás <u>P</u> DF-be Küldór	<u>C</u> ímadatforrás

Tündér elindítása

ban a helyzethez illeszkednek. A tündérek használata egyértelmű, csak a kezdeti lépéseket írjuk le tehát. Az egyes tündérek a Fájl - Tündérek alól hívhatóak meg.

A kiválasztott tündér több lépésben tesz fel az elkészítendő dokumentumra vonatkozó kérdéseket, melyeket ha rá kívánunk hagyni a tündérre, csak kattintsunk a Befejezés gombra, ha további beállításokat szeretnénk tenni, kattintsunk a Tovább gombra.

	Levéltündér 🗵	Levéltündér
Lépések	مج Válassza ki a levél típusát és oldaltervét	Lépések Válassza ki a nyomtatandó elemeket
1. Oldalterv 2. Fejléc elrendezése 3. Nyomtatott elemek	O Üzteti levél Oldalterv Modern Oldalterv Iőrenvomtatott elemeket tartalmazó feliéces paoír használ	1. Oldalterv A következő ország jellemző levélformátuma alapján: 2. Fejléc elrendezése Magyar 🗘
4. Címzett és feladó 5. Élőláb 6. Név és hely		4. Cimzett és feladó ☑ A yálaszcím szerepel a levélben 5. Élőláb ☑ Jelzések 6. Név és hely ☑ Tárgy ☑ Megszolítás ☑ Kedves Hölgyem/Uram ▼ ☑ Hajtási jelek ☑ Udvarias befeizeés
Súgó	V Le a vankar syr revelation revelatin revelation revelation revelation revelation reve	Ø Éļóláb Súgó < Vissza

Tündér használata

A létrejövő levél egy új dokumentum lesz, mely kiindulási alap a megírandó levelünkhöz.

A körlevéltündér használata

Ha több embernek szeretne közel azonos tartalmú, de részleteiben néhány helyen eltérő levelet írni, használja a LibreOffice körlevéltündérét, melyet az **Eszközök - Körlevéltündér** menüből érhet el. A körlevél lényege, hogy a címzettek levelének szövege nagyrészt ugyanaz, ám tartalmaz személyre szóló részleteket is.

Egy hétköznapi példa:

A mikor egy szolgáltató hó végi számlát készít ügyfeleinek, azok is körlevelek. A levél fejléce és szövegezése minden ügyfél esetén megegyezik, azonban a címzett neve, a befizetendő összeg és a határidő más és más lehet ügyfelenként, mely végül eltérő és személyre szabott leveleket fog eredményezni.

A körlevél megírásához nincs másra szükség, mint egy adatbázisra, ahonnan az egyes mezők értékeit vesszük és egy nyers szövegre, ahol megadjuk, hogy hová melyik mező értéke kerüljön.

A körlevéltündér elindításához kattintsunk az **Eszközök - Körlevéltündér** menüpontra.

Ezt követően a tündér első oldalán ki kell választanunk, hogy mely dokumentumból szeretnénk kiindulni. Ez lehet az aktuális dokumentum, egy új dokumentum, vagy egy már létező is.

Használni kívánt dokumentum kiválasztása

A második oldalon azt kell kiválasztanunk, hogy mely címlistából származnak az adatok. Ezen kívül meghatározhatjuk, hogy a körlevél tartalmazzon-e egy címblokkot. Ha nem létezik címlista, létrehozhatunk egyet. A címlistát kiválasztani a **Címlista kiválasztása** gombra kattintva lehet.

×	Körlevéltündér
<u>Lépések</u>	Címblokk beszúrása
Kiindulási dokumentum kiválasztása Címblokk beszúrása	Válassza ki azt a címlistát, amelyben a felhasználni kívánt címek vannak. Ezekre az adatokra a címblokk létrehozásához van szükség.
3. Megszólítás létrehozása	2. ☑ <u>T</u> artalmazzon a dokumentum címblokkot
4. Elrendezés módosítása 5. Dokumentum szerkesztése 6. Dokumentum testreszabása 7. Medica szereszabása	<cím> <utónév> <vezetéknév> <cím 1.="" sora=""> <irányítószám> <város> <irányítószám> <város> ZGsak űres mezőket tartalmazó sorok elrejtése</város></irányítószám></város></irányítószám></cím></vezetéknév></utónév></cím>
/. Mentes, nyomtatas vagy küldés	3. Egyeztesse a körlevél mezőneveit az adatforrás oszlopfejléceivel. Össze <u>r</u> endelés
	4. Ellenőrizze, hogy a címadatok megegyeznek-e.
	Dokumentum: 1 🔣 🕟
Súgó	<< Vissza Iovább >> Befejezés Mégse

Címblokk beállítása

címzettek kiválasz	tásának helye:	
lév	Tábla	<u>H</u> ozzáadás
iso dokumentumoi volutionLocal li adatházis	n	<u>L</u> étrehozás
J adatsazis		<u>S</u> zűrő
		Szerkesztés
		<u>T</u> ábla módosítása

Címlista kiválasztása vagy létrehozása

Ha a listában nem találunk megfelelő címlistát és létre szeretnénk hozni egy újat, kattintsunk a **Létrehozás** gombra. A megjelenő ablakban töltsük ki a címadatokat. Ha a mezőket is szeretnénk megváltoztatni, a **Testreszabás** gombra kattintva tehetjük meg. Ha készen vagyunk, az **Ok** gombbal befejezhetjük a címlista szerkesztését és el kell mentenünk azt.

< C(madatok	Új címlista	×
Címadatok Cím Utónév Vezetéknév A cég neve Cím 1. sora Cím 2. sora Város Állam Irányítószám	Minta utca 1 Géza Tar Mintaccig	Új Iðrlés Keresés Iestreszabás
<u>S</u> orszám megjele	nítése	
	<u>O</u> K <u>M</u> égse	<u>S</u> úgó

Új címlista "feltöltése"

×		Mentés	k	×
Név:	körlevéladatok			
Mentés mappába:	Asztal			\$
▽ Egyéb mappák	böngészése			
< 👩 ptr 륚 🕯	sztal		Μ	lappa létrehozása
Helyek	Név		✓ Mé	ret Módosítva
🔍 Keresés				

Körlevél címlistájának mentése

Ezt követően már csak a levelet kell kiegészítenünk a kívánt részletekkel.

Minta utca 1		
Géza Tar		

Kész körlevél

```
A SZÖVEGSZERKESZTŐ HASZNÁLATA
```

Ha később még javítani szeretne a körlevélen, azt is megteheti a Körlevél szerkesztése gombra kattintva. A szürke mezők a változók, melyeket nem taná-

:Cím>¶ :Utónév>·≺Vezetéknév>¶ :Cím·1.·sora≻¶	
≤Irányítószám>∙ <város>¶</város>	
Körlevél utóla	agos

csos kitörölni.

Szöveg keresése és cseréje a dokumentumban

Ha egy többoldalas dokumentummal dolgozunk és keresünk valamit, érdemes lehet használnunk a LibreOffice beépített keresőjét. A keresőt a **Szerkesztés - Keresés és csere** menüben érjük el.

Keresés és csere	
Keresett szöveg	<u>K</u> eresés
Endre	<u>M</u> indet keresi
Cs <u>e</u> re erre	<u>C</u> sere Mi <u>n</u> det cseréli
Kis- és nagybetű különbözik Csak teljes szavak	
Több <u>b</u> eállítás ¥ <u>S</u> úgó	<u>B</u> ezárás

Keresés és csere ablaka

Ha csak keresni szeretnénk, a **Keresett szöveg** mezőbe írjuk be, mit keresünk, majd kattintsunk a **Keresés** gombra. Ha a keresett szöveget cserélni szeretnénk (például minden Endre helyett Imre szerepeljen), a **Csere erre** mezőbe írjuk be, mire cserélnénk a keresett szót, majd kattintsunk a **Csere** vagy a **Mindet cseréli** gombra.

Ha több beállítást szeretnénk, kattintsunk a **Több beállítás** gombra, melynek hatására az ablak lefelé megnyúlik és több lehetőség is megjelenik.

Keresés és csere	
Keresett s <u>z</u> öveg	Keresés
Endre 🗸	<u>M</u> indet keresi
Cs <u>e</u> re erre	<u>C</u> sere
Lajos	Mi <u>n</u> det cseréli
Kis- és nagybetű különbözik Csak teljes szavak	
Kevesebb <u>b</u> eállítás 🗙 📐 <u>S</u> úgó	<u>B</u> ezárás
Csa <u>k</u> az aktuális kijelölésben Visszafelé Reguláris kifejezés Hasonló hangzásúak is Stíl <u>u</u> s keresése Megjegyzések	Jellemzők <u>Formátum</u>] F <u>o</u> rmázás nélkül

Csere és haladó beállítások

Felsorolás és számozás használata

Felsorolást vagy számozást akkor használunk, ha gondolatainkat pontokba szedve akarjuk a nagyközönség elé tárni. A felsorolásnál az egyes pontokat nem számozza be a LibreOffice, míg a számozás lényege, hogy betűkkel vagy számokkal az egyes pontok megkülönböztethetők. A számozás nem keverendő össze a fejezetek számozásával, mert ott egymást követő bekezdések kerülnek sorszámozásra. Felsorolás vagy számozás beszúrásához válasszuk a **Formátum - Felsorolás és számozás** menüpontot⁵.

^{5.} Ha egy kijelölt szöveggel hozunk létre felsorolást vagy számozást, a kijelölésből készül a felsorolás vagy számozás

Felsorolás vagy számozás beszúrása

A felugró ablakban választhatunk, hogy mit szeretnénk beszúrni (felsorolást-e, vagy számozást-e), és az hogyan nézzen ki. Az egyes fülekre kattintva azt is láthatjuk, hogyan néz majd ki az adott felsorolás/számozástípus.

Számozás beszúrása

A vázlat abban különbözik a felsorolástól és a számozástól, hogy több szint esetén is követhető marad a számozás.
1.	1	1	1	_
1.1.	a)	(a)	1	
a)		— i.——	1	
•		— A.—	1	
•	•	•	1	
I.———	— A.———	1	>	_
A	— I.———	1.1	\rightarrow	
i.———	a	- 1.1.1	•)	
a)	— i.——	- 1.1.1.1	•	
	_	1_1111		

Vázlat beszúrása

Ha elkezdjük írni a felsorolást, minden pont végén egy Enter lenyomásával juthatunk a következő pontra. Ha egy pontot egy szinttel lejjebb szeretnénk vinni, kattintsunk az eszköztár **Szint lefokozása eggyel** gombjára.

Vázlat több vázlatszinttel

Ha be szeretnénk fejezni a felsorolást, üssünk kétszer Entert egymás után (vagyis egy üres pontban üssünk Entert).

A SZÖVEGSZERKESZTŐ HASZNÁLATA

Hasábok alkalmazása

Egy szöveg tördelését megváltoztathatjuk úgy, hogy ne egy, hanem több

hasábból álljon. Ehhez jelöljük ki
a szöveget (kijelölés nélkül az egész szövegre értelmeződik),
majd kattintsunk a Formátum Hasábok menüpontra. A felugró ablakban be kell állítanunk, hogy
hány hasábos szöveget szeretnénk, valamint mennyi térköz

×			Hasábok	•		×
Beállítások — <u>H</u> asábok						<u>O</u> K <u>M</u> égse
2 ♥	rköz					Súgó
Hasáb	(+)	1	2	3	>	Alkalmazás:
Szélesség		8,50cm 鏱	8,50cm 🄶			
Térköz		0,00cr	n 🗘 🗌	$\langle \rangle$		
		Automatikus	szélességállítás			
Elválaszto vona	al					
<u>V</u> onal	Nincs	\$				
<u>M</u> agasság	100%					
<u>P</u> ozíció	Felülre	\$				
_	_				_	

Hasábok beállítása

legyen a hasábok közt és legyen-e elválasztóvonal.

Sed nec nisi ut enim adipiscing	aliquam scelerisque. Sed	Sed nec nisi ut enim adipiscing
ornare. Cras mollis suscipit	dapibus condimentum massa	ornare. Cras mollis suscipit
ipsum sed tincidunt.	non convallis. Integer porta	ipsum sed tincidunt.
Vestibulum ante ipsum primis	ultrices hendrerit. Vivamus	Vestibulum ante ipsum primis
in faucibus orci luctus et	viverra diam at velit accumsan	in faucibus orci luctus et
ultrices posuere cubilia Curae;	aliquam. Aliquam vehicula	ultrices posuere cubilia Curae;
Nullam euismod consectetur	sapien vitae dui adipiscing	Nullam euismod consectetur
leo at faucibus. Integer eget	cursus. Sed lectus ante,	leo at faucibus. Integer eget
rutrum leo. Nullam tellus nisl,	fermentum id accumsan non,	rutrum leo. Nullam tellus nisl,
iaculis ut venenatis non,	laoreet ac ante. Curabitur	iaculis ut venenatis non,
gravida vitae neque. Curabitur	elementum dui at eros tempus	gravida vitae neque. Curabitur
posuere pretium rhoncus.	sollicitudin. Donec lacinia	posuere pretium rhoncus.
Mauris gravida tortor nec risus	purus a nisl elementum	Mauris gravida tortor nec risus
imperdiet posuere quis at	consequat. Curabitur ut magna	imperdiet posuere quis at
sapien. Aliquam arcu dolor,	ut elit fermentum commodo.	sapien. Aliquam arcu dolor,
luctus et blandit vel, suscipit	Vestibulum lobortis blandit	luctus et blandit vel, suscipit
vitae enim. Fusce luctus, turpis	pharetra. Nulla auctor tristique	vitae enim. Fusce luctus, turpis
in bibendum gravida, tellus	tempor. Aliquam lobortis erat	in bibendum gravida, tellus
lectus imperdiet risus, pharetra	eget magna interdum fringilla.	lectus imperdiet risus, pharetra
sagittis lacus diam dictum	Integer et fermentum tellus.	sagittis lacus diam dictum
nibh. Phasellus odio nibh,	Vestibulum diam eros,	nibh. Phasellus odio nibh,

3 hasábos latin szöveg elválasztóvonallal

Kép beillesztése

Gyakran előfordul, hogy egy dokumentumban **képet** szeretnénk elhelyezni. Vagy csak design-elemként, hogy jobban nézzen ki a dokumentum, vagy akár szemléltetésként, de be kellhet szúrnunk képfájlokat. Képfájl beszúrásához kattintsunk a **Beszúrás - Kép - Fájlból** lehetőségre, majd a felugró ablakból válasszuk ki a kívánt képet. A **Megnyitás** gombra kattintás után a képet azonnal beszúrja a LibreOffice a kurzor aktuális helyére. A képre kattintva áthelyezhető, illetve a szélén megjelenő zöld négyzetek segítségével át is méretezhető a kép. Ha **méretarányosan** kívánjuk átméretezni a képfájlt, az **átméretezés** közben tartsuk lenyomva a Shift billentyűt.

Kép beillesztése

Táblázat beszúrása

A táblázatok használata áttekinthetővé tehet néhány adatot, mivel jól látható, melyik adat hová tartozik. Táblázatot használhatunk akkor is, ha bizonyos objektumokat szeretnénk kategóriákba sorolni. Táblázat beszúrásához kattintson a **Beszúrás - Táblázat** menüpontra, vagy a **Táblázat - Beszúrás - Táblázat** menüpontra.

A beszúrandó táblázat paramétereit beállítandó, megjelenik egy ablak.

Image: A set of the set of the	Táblázat beszúrás	a
<u>N</u> év	jegyek	<u></u> K
Méret		Mégse
<u>O</u> sziopok <u>S</u> orok	3	<u>S</u> úgó
Beállítások — ☑ Eejléc		
☑ Fejlé <u>A</u> z el	z <u>i</u> smétlése k. ső 1 ♀ sor	
🗌 <u>T</u> áblázat	egybentartása	
🗹 Szegély		
4 <u>u</u> tomatiku	s formázás	

Beszúrandó táblázat paraméterei

A beszúrt táblázatot legegyszerűbben az automatikus formázás segítségével formázhatja meg, melyet a **Táblázat menü – Automatikus formázás** pontjával érhet el.

A SZÖVEGSZERKESZTŐ HASZNÁLATA

matum							<u>о</u> к
Alapertelmezett Térbeli Kék			Jan.	Febr.	Márc.	Össz.	<u>M</u> égse
Barna Levendula	=	Észak	6	7	8	21	<u>S</u> úgó
Sárga Szürke		Közép	11	12	13	36	Hozzáadás
Zöld Piros		Dél	16	17	18	51	Törlés
ekete 1 ekete 2		Ōssz.	33	36	39	108	

Automatikus formázás

	Száraz	Nedves
Meleg	Tűz	Levegő
Hideg	Föld	Víz

Arisztotelész rendszere a természeti elemekre

Helyesírás ellenőrzése

Ha egy szónak a helyesírásában nem vagyunk biztosak, rendszerint előveszszük a helyesírási szótárt, ahol kikeressük azt a szót, melyben bizonytalanok vagyunk. Ezt a feladatot a LibreOffice átvállalja, mivel beépített szótára segítségével folyamatosan ellenőrzi a leírt szavakat. Ha valahol hibát talál, piros hullámvonallal aláhúzza. Ha jobb egérgombbal rákattintunk az aláhúzott szóra, a szótárában szereplő szavakat találjuk meg, melyre kijavítja a hibás szót.

Mivel a LibreOffice sem tökéletes, előfordulhat, hogy egy általunk használt szó nem szerepel a szótárában. A szótárat bővíteni a **Hozzáadás - standard.-**

dic helyi menüponttal lehet. Az így hozzáadott szó innentől szerepelni fog az általános szótárában.

Helyesírási szótár bővítése új szóval

A dokumentumot utólag is érdemes ellenőrizni helyesírási szempontból, ezt az **Eszközök – Helyesírás és nyelvhelyesség** pontjában tehetjük meg. A felugró ablakban láthatjuk a szótárban nem szereplő szavakat, melyeket rögtön ki is javíthatunk.

×	Helyesírás: Magyar 🛛 🧖	×
Szöveg ny <u>e</u> lve	🏶 Magyar 🗘	
Nincs a szótárban		
A definícióból származtathatók a	következo differenciálási szabályok:	Mellőzés egyszer
	Ξ.	Mindent <u>m</u> ellőz
		Hozzáadás 🔻
Javaslat		
következő		Módosítás
következi következz következd		Mi <u>n</u> det cseréli
Súgó	B <u>e</u> állítások <u>V</u> isszavonás	Be <u>z</u> árás

Dokumentum utólagos helyesírásellenőrzése

A Táblázatkezelő használata

A táblázatkezelő fogalma, a táblázat részei és egységei

A Táblázatkezelő egy olyan alkalmazás, ahol a munkafüzeten belüli táblázatokba betűket és számokat írhatunk, a számokkal pedig számításokat végezhetünk, megjeleníthetjük őket grafikonon vagy statisztikát készíthetünk belőlük. A Táblázatkezelőt az **LibreOffice Calc** segítségével indíthatjuk el. A program elindulásakor egy üres táblázat látható.

A táblázat alapegysége a cella, melyre sor – és oszlopkoordinátákkal hivatkozhatunk. Az oszlopokat betűk, a sorokat pedig számok jelölik. A C19 tehát egyértelműen azonosít egy cellát.

	A	В	С	D	E
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					

A táblázat elemi egységei: a cellák és azok koordinátái

Egy cella-tartományt a bal felső és a jobb alsó cellájával határozhatunk meg az alábbi formában: BALFELSŐ:JOBBALSÓ. Például A1:C3 azt jelenti, hogy az A1 és a C3 cellák közti cellatartományról van szó.

Kijelölt cellatartomány (A1:C3)

A Táblázatkezelő egy munkalapján A-tól AMJ-ig indexelve szerepelnek az oszlopok, míg 1-től 1048576-ig a sorok. Ekkora táblázatra természetesen nem lesz szüksége.⁶ Egy LibreOffice által mentett Táblázatkezelő-fájl nem csak egy táblázatot tartalmazhat, hanem tetszőlegesen sokat. Ez segíti, hogy az egy témakörbe tartozó táblázatok ne kallódjanak el külön fájlokban. Az egyes táblázatokat **munkalapoknak**, a táblázatok összességét pedig **munkafüzetnek** hívjuk. A munkalapok között a program bal alsó sarkában válthat a nevükre kattintással. Alapértelmezetten minden munkafüzet három munkalapot tartalmaz **Munkalap1**, **Munkalap2** és **Munkalap3** nevekkel. Ezen neveket természetesen meg is változtathatja, ha jobb gombbal a fülükre kattint, majd a **Munkalap átnevezése** lehetőséget választja.

A kurzor kissé más, mint amit máshol megszokhatott, ugyanis itt a kurzor a kiválasztott cellát jelöli. A **kurzor** jelen esetben nem más, mint egy – a cellát körülvevő – **fekete keret**. A kurzor pozícióját az oszlop és a sor mezőkön is láthatjuk, mert ezek kékek lesznek.

Kurzor a B6 mezőn

6. Ha egy ilyen táblázatot megtöltenénk adattal és kinyomtatnánk az eredeti cellaméretet használva, akkor a kinyomtatott lapok összfelülete több, mint 130'000 m² lenne.

A cella tartalma és a képletek

Egy cellába úgy írhatunk be bármit, hogy a kurzort a cellára visszük, majd beírjuk, amit szeretnénk, majd Entert vagy egy nyilat nyomunk. A LibreOffice **automatikusan felismeri, hogy az egyes cellákba írt karakterek egy számot, vagy egy szöveget jelentenek-e⁷**. Ha szövegekkel próbálunk meg műveleteket végezni, hibát fog jelezni. Ha a cella tartalma nem fér ki a cellában, de a szomszédos cella üres, a tartalom látszólag "át fog lógni" más cellákba, azonban ha nem üres a cella, egy piros nyíl jelöli majd, hogy a cella tartalma több, mint ami látszik. Ha egy szám nem fér ki a cellába, a megtévesztés elkerülése érdekében három kettős-kereszt (**###)** látható a cellában.

A ki nem férő cellatartalom "átlóg" a szomszédos cellába

A cellatartalom egy része nem látszik

Ha később módosítanánk egy cella tartalmát, álljunk a cellára a kurzorral, majd a fenti mezőben írjuk át a cella tartalmát. Ha módosítjuk egy cella tartalmát és az adott cella tartalmával műveleteket végeznek más cellák képletei, a képletek újra kiszámításra kerülnek az új cellaértékkel.

f∞ 🗙 🖋 🛛 Ebben a cellában helesírási hiba van						
}	с	D	E	F	G	
	Ebben a cellában <u>hejesírási</u> hiba van					

Cella tartalmának módosítása

7. A szövegeket alapértelmezetten balra, míg a számokat jobbra igazítja cellán belül a Táblázatkezelő, innen tudhatjuk, hogy a beírt karaktereket szövegként, vagy számként értelmezte a program.

Ha egy cellába nem mi akarunk értéket írni, hanem műveletek eredményét szeretnénk szerepeltetni, **függvényt** kell használnunk. Függvényt használunk két cella értékének összeadására, de egy egész oszlopnyi adat átlagának kiszámítására is.

A képletet onnan ismeri fel a Táblázatkezelő, hogy **egyenlőség-jellel** kezdődik a cella tartalma. Próbáljuk ki, hogy az A1 és A2 cellákba két számot írunk be, majd az A3 cellára állunk a kurzorral. Írjuk be oda, hogy:

= A1 + A2

Ha Entert nyomunk, láthatjuk, hogy a cella értéke megegyezik a másik két cella értékének összegével.

A Függvénytündér használata

Függvények beszúrásához kattintsunk a Függvénytündérre. A Függvénytündér segít azzal, hogy a függvények leírását is mutatja, illetve kijelölhetjük azokat a cellákat-cellatartományokat, melyekkel a függvényt el szeretnénk végezni. Függvények egymásba ágyazása is sokkal könnyebb a Függvénytündér segítségével.

Tegyük fel, hogy átlagot szeretnénk számolni egy cellatartományra. Nyissuk meg a Függvénytündért az f(x) gombra kattintással.

A megnyíló ablakban láthatja a függvények listáját **kategorizálva**. Mivel átlagot szeretnénk számítani, válasszuk a **Statisztikai** függvények csoportját.

~	Függvénytündér
Függvények Struktúra	
<u>K</u> ategória	ABS
Összes Összes	ABS(szám)
Adatbázis Dátum és idő	
Pénzügyi Információ	A szám abszolút értéke.
Logikai Matematikai	=
Adattömb Statisztikai	
Munkafüzet 🕅 Szöveg	
Kiegészítő AND	⊻ Képlet
ARABIC AREAS	
ASC ASIN	
□ <u>A</u> dattömb <u>S</u> ú	gó <u>M</u> égse <<⊻issz
Eüggyénye	k kategorizált
ruggvenge	K KALCYUIIZAIL
119	ѕтаја

Ha egy függvényt kiválasztunk a listából, jobboldalt láthatjuk a függvény rövid ismertetőjét. Az **ÁTLAG** például **Kiszámítja az argumentumok szám**tani közepét, mely pontosan az, amit szeretnénk.

	Függvénytündér
Függvények Struktúra	Fv. eredménye:
Kategória Összes	ÁTLAG
Eùggvény ARCSIN ASC ASINH ATANH ATANH ATANH ATANH ATANH ATAC	Kiszámítja az argumentumok számtani közepét.
ALQAGA AZONOS B BAHTSZÖVEG BAL BASE BASE BESSEL BESSELJ BESSELK V	Képlet Eredmény Hiba:520
□ <u>A</u> dattömb <u>S</u> úgó	Mégse << ⊻issza [Jovább >> QK

Függvény leírása

Ha szeretnénk használni a függvényt, kattintsunk valamelyik argumentuma melletti **Kijelölés** gombra, majd válasszuk ki a kívánt cellatartományt. Ha kijelöltük a cellatartományt, kattintsunk a kis ablak jobb oldalán lévő gombra, ezzel bevittük a tartományt a tündérnek.

szám 1 (kötelezo) szám_1, szám_2, (maximun statisztikai sokaságot írják le. szám 1 szám 2 szám 3 szám 4	n 30 darab) számparaméter, amelyek a fx fx Kijelőlés fx fx
<u>K</u> éplet	Eredmény #ZÉRÓOSZTÓ!
=AVERAGE()	
	=

Argumentumok megadása

	Uberation Sans V 10 V A A I D D D D V S S S S C D D D D V S S S S S S S S S S S S S S S								
		0		~	L.		<u> </u>		
1	3564	9							
2	× 64	987							
3	564	567897							
4	564	4							
5	564	6465							
6	6456	564564							
7									
8									
9									

Cellatartomány megadása argumentumként

A tündérnek megadott argumentumok elegendőek, kijelzi a számított **eredményt** és mutatja a **képletet** is. Ha erre az eredményre szerettünk volna jutni, kattintsunk az **OK** gombra.

szám 1 (kötelező) szám_1, szám_2, (maximum 30 darab) számparaméter, ar statisztikai sokaságot írják le.	nelyek a
szám 1 f_x A1:B6 szám 2 f_x	
szám 4 fz	
Képlet Eredmény 95975,1	7
	=
<u>Mégse</u> << <u>V</u> issza <u>Iovább >></u>	<u>о</u> к

Befejezett és "kitöltött" tündér

Láthatjuk, hogy a cella értéke is az előbb látott képlet lett, tehát a Függvénytündér beírta a képletet a mezőbe.

A8		∽ <i>f</i> ∞ ∑	$\mathbf{E} = \mathbf{AV}$	ERAGE(A1:B6	5)
	Α	В	6	J	E
1	3564	9			
2	64	987			
3	564	567897			
4	564	4			
5	564	6465			
6	6456	564564		20	
7					
8	95975,17				
9					
10					

Cellában lévő képlet

Hivatkozás cellákra

Ha egy képletben egy cella tartalmát szeretnénk szerepeltetni, nincs más teendőnk, mint beírni a cella azonosítóját, vagy ami még egyszerűbb, rákattintani a hivatkozni kívánt cellára a hivatkozás során, mely során a LibreOffice automatikusan az egérrel kiválasztott cellát írja be.

Hivatkozott cella kiválasztása egérrel

Ha több sorban is ugyanazt a műveletet szeretnénk elvégezni, a képletet tartalmazó cella tartalmát is másolhatjuk. Ekkor a képlet módosul automatikusan, hogy kövesse a cella helyének változását. Például ha minden sor első két cellájának értékét össze szeretné adni és az eredményt a harmadik cellában szerepeltetni, nincs más dolga, mint az első sorban elvégezni a műveletet a harmadik cellában, majd a cella jobb alsó sarkát "megragadva" lefelé másolnia a tartalmát. A megjelenő ablakban ki kell választanunk, hogy a cellában szereplő képletet szeretnénk másolni, nem pedig a cella értékét. A cella képletei módosulnak, hogy a cella előtti számokat adják össze, ne az első sor számait.

Képlet másolása a cella jobb alsó sarkának húzásával

Másolás részleteinek beállítása

A dinamikusan változó képlet

Ha azt szeretnénk, hogy a képlet másolásával a hivatkozott cellaazonosító ne változzon, a cella oszlop vagy sorazonosítója elé tegyünk dollár-karaktert. Amelyik cellaazonosító elé tesszük a \$ karaktert, azt lerögzítjük, hogy ne változzon másoláskor. Például ha a sort szeretnénk rögzíteni, a hivatkozott cella a C\$28 lesz, ha az oszlopot, akkor \$C28, ha mindkettőt, akkor \$C\$28.

Ha nincs dollár karakter a hivatkozásban, akkor az ilyen hivatkozást relatív hivatkozásnak nevezzük (pl. A12). Ha vagy a sor, vagy az oszlopazonosító előtt szerepel csak dollár karakter, akkor ezt a hivatkozást vegyes hivatkozásnak nevezzük (pl. B\$43,\$G31). Ha mindkét (sor és oszlop) azonosító elé rakunk dollár karakter, akkor abszolút hivatkozást hozhatunk létre (pl. \$F\$19), amit bármelyik irányba másolhatunk és nem fog megváltozni.

Kitöltés sorozattal

Az előző alfejezetek egyikében képletet másoltunk, így kitöltve a mezőket formulákkal. A kitöltést azonban megtehetjük számokkal, hónapokkal, a hét napjaival vagy dátumokkal is különféle szabályok szerint. Ehhez nem kell mást tennünk, mint a kitöltendő cellák közül az utolsó cella jobb alsó sarkát megragadva a kitölteni kívánt irányba húzni⁸. Ha több mezőt kijelöltünk a húzás előtt,

8. Mivel kitöltésről van szó, ahol valamilyen szabály szerint műveletet végzünk a cellák tartalmán, a kitöltés csak egy irányba történhet, azaz fel, le,balra vagy

Kitöltés páratlan számokkal

a LibreOffice megpróbálja kitalálni a szabályt. Ez a fajta kitöltés nem csak számokkal, hanem akár betűkkel vagy dátumokkal is működik.

Tartományok kijelölése

Ha egy formázást nem csak egy cellán szeretnénk elvégezni, vagy grafikon-

hoz több adatot is szeretnénk felhasználni, több cellát, vagy akár több tartományt is ki kell jelölnünk. Ha csak egy tartomány kijelölése a cél, az egérrel az első cellára kattintva, majd az egérbillentyűt nyomva tartva a cellatartomány kijelölhető. Ugyanez érhető el a kezdőcella kijelölése

Kijelölt tartomány

és a Shift lenyomva tartása mellett az utolsó cellára kattintással.

Ha több tartományt szeretnénk kijelölni, akkor a tartományok egérrel való kijelölése közben **tartsuk nyomva a Ctrl** billentyűt. Az így kijelölt tartományokból tetszőleges számú lehet.

jobbra.

Több kijelölt tartomány

Grafikon létrehozása

Ha a táblázat adatait szeretnénk vizuálisan szemléletessé tenné, a grafikon való ábrázolás igen hatékony megoldás. Ha kijelöltük az adatokat, melyeket ábrázolni szeretnénk, kattintsunk a **Beszúrás – Diagram** menüpontra, vagy kattintsunk a **Diagram** gombra az eszköztáron. A Diagramtündér végigvezet bennünket a diagram elkészítésének lépésein, miközben nyomon követhetjük a diagram változásait, ugyanis a grafikonon azonnal megjelennek a tündérben megadott változások. (Az egyes lépések után kattintsunk a **Tovább** gombra, vagy a **Befejezés** gombra, ha már megfelel a grafikon.)

Diagram beszúrása gomb

Először ki kell választanunk a diagram típusát. A diagramtípusok kategorizálva vannak. Néhány kategória például az **oszlopdiagram**, a **vonaldiagram**, stb.

*	Diagramtündér	×
Lépések	Diagramtípus kiválasztása	
1. Diagramtípus 2. Adattartomány	Oszlopdiagram Sávdiagram Torta Torta	
3. Adatsorok	📩 Vonal Normál	
4. Diagramelemek	Pont (XY) Buborék I <u>férhatású</u> Egyszerű C Alakzat Afolyam Gozlop és vonal Henger Kúp Gúla	
Súgó	<< Vissza Iovább >> Befejezés I	Mégse

Diagram típusának kiválasztása

A második lépés az adattartomány kiválasztása. Ha már kijelöltük az adatokat, melyeket ábrázolni szeretnénk, akkor automatikusan kitölti a tündér nekünk ezt a részt. Ha az egyik oszlop adatainak függvényében ábrázolnánk az adatainkat, pipáljuk be **Az első oszlop legyen címke** pontot, ha az összetartozó adatok oszlopokban vannak, akkor **Az első sor legyen címke** pontot. Ha nem ezt tesszük, automatikus indexek függvényében ábrázolódnak majd adataink.

	Diagramtündér		×
<u>Lépések</u>	Adattartomány kiválasztása	Ar .	
1. Diagramtípus 2. Adattartomány 3. Adatsorok 4. Diagramelemek	Adattartomány SMunkalap1.\$B\$2:\$B\$11;\$Munkalap1.\$D\$2:\$D\$11 ○ Adatsorok sorokban ④ Adatsorok oszlopokban □ Az első sor legyen címke ☑ Az első oszlop legyen címke		
Súgó	<< Vissza Tovább >> Bef	ejezés	<u>M</u> égse

Adattartomány megadása

Ha több adatsort is ábrázolnánk, akkor az Adatsorok alatt szabhatjuk meg, melyiküknek mi legyen a címe, milyen adattartományt használjon fel az ábrázoláskor a Táblázatkezelő, stb.

Diagramtündér						
Lépések	Adattartományok	Adattartományok testreszabása az egyes adatsorokhoz				
1. Diagramtípus 2. Adattartomány 3. Adatsorok	Adat <u>s</u> orok Oszlop D	Adattartományok Név Y értékek \$Munkalap1.\$D\$2:\$D\$11	1			
4. Diagramelemek		Név <u>t</u> artománya				
	Hozzáadás Eltávolítás	Kategóriák Munkalap1.\$B\$2:\$B\$11				
Súgó	<<	<u>V</u> issza <u>I</u> ovább >> <u>B</u> efejezés <u>M</u> égse				

Adatsorok testreszabása

A diagram egyes elemeit a **Diagramelemek** alatt állíthatjuk be. Ezek a diagram címe, alcíme, a tengelycímek, a jelmagyarázat, stb.

A Diagramelemek beállítása és az "alakuló" grafikonunk

Cellák formázása

Az egyes cellák nem csak értékekkel rendelkezhetnek, hanem különféle formázásokat is tartalmazhatnak. A cella betűitől kezdve a cella keretén át át a háttérszínig mindent testre szabhat a cella kinézetével kapcsolatban. Ha több cellát is kijelölt, a formázás mindegyikre érvényes lesz. A cellaformázás megnyitásához kattintsunk a **Formátum - Cellák** menüpontra, vagy használjuk a Ctrl+1 billentyűkombinációt. A felugró ablakban állíthatjuk be a kijelölt cellák kinézetét.

Az első fülön (**Számok**) azt szabhatjuk meg, hogy a cella tartalmát hogyan kezelje az alkalmazás. Ha a számokkal pénzeket, dátumokat, vagy százalékokat jelölünk, itt állíthatjuk be. A szerepeltetett számjegyeket és tizedesjegyeket szintén itt állíthatjuk be.

×			Cellák f	ormázása		×
5zámok	Betűkészlet	Betűhatások	Igazítás	Szegélyek	Háttér	Cellavédelem
<u>K</u> ategó	ia	F <u>o</u> rmát	um		<u>N</u>	yelv
Összes Egyéni Szám Százale Pénzne Dátum Idő Tudom	k m ányos	Standa -1234 -1234,1 -1 234,2 -1 234,4 -1 234,1 -1 234,1 -1 234,1 -1 234,1	rd 12 12 12		A	Napértelmezett - Magya 🔇 🗍
Beállítá <u>T</u> izec Ve <u>z</u> e	sok eshelyek :ő nullák	0		Negatí Ezresel	v számol választó	k pirossal
F <u>o</u> rmát	umkód					
Standa	rd					
				<u> </u>	égse	<u>Súgó</u> <u>A</u> lapállapot

Cella tartalmának testreszabása

A cellában szereplő betűk betűtípusát, stílusát, méretét és nyelvét a **Betű**készlet fül alatt állíthatjuk be.

1	Cellák f	ormázása	×			
Számok Betűkészlet Betűhatások	Igazítás	Szegélyek Háttér	Cellavédelem			
<u>B</u> etűkészlet		B <u>e</u> tűstílus	Mé <u>r</u> et			
Liberation Sans		Általános	10			
Liberation Sans	^	Általános	10 🔼			
Liberation Serif		Dőlt	10,5			
Linux Biolinum		Félkövér	11			
Linux Libertine	=	Félkövér dőlt	12			
Linux Libertine C			13			
LKLUG			14			
Lohit Assamese	Ŀ		15			
		<u>N</u> yelv				
		Magyar				
		· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·				
Ugyanez a betűkészlet jelenik meg képernyőn és a nyomtatón is.						
Liberation Sans						
	<u>O</u> k	<u>M</u> égse	<u>S</u> úgó <u>A</u> lapállapot			

Cella betűkészletének testreszabása

Ha a betű színét szeretnénk módosítani, vagy különleges hatásokat alkalmaznánk, a **Betűhatások** fül alatt mindezt megtehetjük.

imok Betűkészlet Betűhazások	Igazítás Szegélyek Háttéi	r Cellavédelem
Betűszín 🗘 Automatikus	Eelülvonás (nincs)	F <u>e</u> lülvonás színe
Térhatású kigmelés (nincs) I≎ □ Vázlat	Áţhúzás (nincs) ♦ Aláhúzás (nincs) ♦ Különálló szavak	Aļáhúzás színe
☐ Ár <u>n</u> yék	Liberation Sans	
	_Liberation Sans	

Betűhatások beállítása

A cella tartalmát igazíthatjuk is. A már megismert balra-jobbra-középre-sorkizárt vízszintes igazításon kívül a szöveg irányát is megadhatja, fokokban beállított szövegirányt is állíthat be. Ehhez az **Igazítás** fül alatt kell a megfelelő paramétereket megadnia. Itt adhatja meg azt is, hogy a cella tartalma tördelve jelenjen-e meg, ha nem fér ki egy sorban (**Automatikus szövegtördelés**).

			Cellák	formázása			
zámok	Betűkészlet	Betűhatások	lgazítá	Szegélyek	Háttér	Cellavédeler	n
Szövegi Ví <u>z</u> szi	gazítás intes		Be	• húzás	<u>F</u> üggőleg	ges	
Alape	értelmezett		10 Op	t 🄶	Alapérte	elmezett	\$
Szöveg	iránya	F <u>o</u> k 0 Ala <u>p</u> él	¢	□ <u>E</u> üggő	legesen h	almozott	
Tulajdor <u>A</u> u	nságok utomatikus szó] Elválasztás j	övegtördelés aktív					
□ <u>L</u> e	kicsinyítve, h	ogy beférjen					
			<u> </u>	ik []	<u>M</u> égse	<u>S</u> úgó	Alapállapo

Cella tartalmának igazítása

Ha a cellának vagy cellatartománynak nyomtatásban is látszó szegélyt állítanánk be, a **Szegélyek** fül alatt beállíthatjuk azt. A szegély színét, vastagságát és a belső margók méretét is beállíthatjuk, de a szegély helyét is megadhatjuk a stilizált cellán baloldalt. A jobboldalt kiválasztott vonalat a jobboldali ábrára kattintva tehetjük a mezőbe, ezáltal nem csak külső keretet, hanem belső keresztben áthúzott cellát is létrehozhatunk.

×	Cellák fe	ormázása	×
Számok Betűkészlet	Betűhatások Igazítás	Szegélyek Háttér Cellavédelem	
Szegély elrendezése – Alapértelmezett Egyéni Égyéni	Vonal Stílus - Nincs - Stílus Stílus Szín Fekete	Belső margók Balra 0.35mm (0.50 pt 1.00 pt 2.50 pt 4.00 pt 5.00 pt 1.10 pt 2.50 pt ↓ 0 pt ↓ 0 pt ↓ 0 btra 0.35mm (Eelül 0.35mm (Alul 0.35mm (Eelül 0.35mm (Alul 0.35mm (Comm (Co	
Amyekolas stilusa Pozició	Távolság 1.76mm ⋛	Szín Szürke Szürke Súgó [Alapálla	apot

Cella szegélyének meghatározása

A kijelölt tartomány háttérszínét a **Háttér** fül alatt állíthatjuk be, a baloldali színlistán egy színre kattintva. A jobboldali kis téglalapban látható a kiválasztott szín előnézeti képe.

Cella háttérszínének beállítása

Cellák méretének megváltoztatása

Ha a cella tartalma kisebb, vagy nagyobb cellaméretet indokol, a cellák mérete tetszés szerint átméretezhető. Ha a cellában lévő szöveget inkább több sorban helyeznénk el, a cellaformázás ablakban (**Formátum – Cellák**) az igazí-

tás fül alatt kapcsoljuk be az automatikus szövegtördelést. Ha a cellaméretet változtatnánk, nincs más dolgunk, mint megragadni a cella oszlop vagy sorszámának szélét és a megfelelő méretűre húzni a cellát. Ha a cella méretét az oszlop leghosszabb sorához kívánjuk igazítani, kattintsunk duplán az oszlop betűje melletti vonalra, így a leghosszabb sornak megfelelő cellaszélességű lesz az oszlop.

Másolás, beillesztés és irányított beillesztés

Ha többször van szükség ugyanazon cellatartalomra, folyamodhatunk ahhoz a módszerhez, hogy az újrafelhasználni kívánt cellát vagy cellatartományt másoljuk, majd a kívánt helyre beillesztjük. Mindkét parancsot a helyi menüben találjuk meg. A másolás billentyűkombinációja a **Ctrl+C**, míg a beillesztésé **Ctrl+V**. Ez a módszer a cellából mindent átmásol, a képletet és a formázást is.

Ha a cella tartalmából nem mindenre van szükség, használjuk a helyi menüből az **Irányított beillesztést**. A felugró ablak **Kijelölés részében** kiválaszthatjuk, hogy a másolt cellák tartalmából mit szeretnénk megtartani. Ha a meglévő tartalmat nem felülírni szeretnénk, a **Műveletek** közül válasszunk egyet.

~	Irányított beillesztés	×
Kijelölés	Műveletek	<u>о</u> к
✓ Szöveg	O <u>H</u> ozzáadás	Mégse
□ <u>S</u> zámok	⊖ Ki <u>v</u> onás	<u>S</u> úgó
☑ <u>D</u> átum és idő	O <u>S</u> zorzás	
✓ Képle <u>t</u> ek	O Osztás	
☑ Jegyzetek		
✓ For <u>m</u> ázások		
✓ Objektumok		
Beállítások —	Cellák eltolása	
🗌 <u>T</u> ranszponálás	<u>L</u> efelé	
□ <u>H</u> ivatkozás	🔿 Jobbra	

Irányított beillesztés beállítása

Adatok rendezése

Képzeljük el, hogy egy táblázatban az egyes években országosan megépült utak hossza szerepel, azonban az adatok összekeveredtek és az évek nem egymást követően szerepelnek. Hogy áttekinthesse az adatokat, érdemes az évek szerint növekvő sorrendbe rendezni őket.

Első lépésként ki kell jelölni a rendezendő adatokat. A program az egy sorban lévő cellákat összetartozóként kezeli, azaz egy sorban lesznek a rendezés után is. A kijelölés után kattintsunk az **Adat – Rendezés** menüpontra.

<u>F</u> ájl	S <u>z</u> erkesztés	<u>N</u> ézet <u>B</u> esz	zúrás F <u>o</u> rmá	átum <u>E</u> szköz	tök A <u>d</u> at	<u>A</u> blak <u>S</u> u	úgó	
	• 🖻 🖥 🛛		ABC 🖉	😼 🔏 🕞 🕻	) - 1	artomány o artomány k	definiálása cijelőlése	💣
	Liberation 9	Sans	✓ 10	💌 🗛 🔺		lendezés		No 0
A1:B	11	∽ <i>f</i> ∞ Σ	E = = RO	UNDUP(RAND	)()*: <u>s</u>	zűrő	ak -	
	A	В	С	D	Ē	rvényesség	J	
	EV 1942	Epult ut 74				öbbszörös	műveletek	
3	1946	161				zöveget os	zlopokba	
4	1941	45				)sszesítés		
5	1944	136				soportosítá	is és vázlat 🕠	
7	1943	85			- 4	dat <u>t</u> ündér		
8	1945	18				artomány f	riccítóco	
9	1948	174				artoniany <u>i</u>	iissitese	
10	1947	9						
12	1940	/4						
13								
14								

Kijelölés rendezése

A megjelenő ablakban meg kell adnunk, hogy mi szerint kívánjuk rendezni az adatokat, illetve növekvő vagy csökkenő sorrendet szeretnénk-e. *Ha szöveges adatokat rendezünk (például egy névsort), az ABC sorrendhez a növekvő sorba rendezést válasszuk.* Ezt követően az OK gombra kattintva láthatjuk az év szerint növekvő sorrendben lévő adatokat.

Rendezés		×				
endezési feltétel Beállítások						
Rendezési szempont						
És Dit de	<u>N</u> övekvő					
- pipes megadya -	O <u>C</u> sökkenő			A	В	
Az Év			1	Év	Épült út	
Épült út 🔊	Növekvő		2	1939	16	
- nincs megadva -			3	1940	31	
	O Cso <u>k</u> keno		4	1941	13	
z <u>u</u> tán			5	1942	58	
	Növekvő		6	1943	161	
- nincs megadva -			7	1944	24	
	O CSOKKE <u>n</u> o		8	1945	86	
			9	1946	25	
			10	1947	38	
			11	1948	173	
			12			
			_			
OK Márc		Nanállanot	R	endeze	tt adat	oł

Rendezés szempontjának megadása

A Prezentációkészítő használata

Ha előadást kell tartania, érdemes számítógép segítségével készített diák sorozatával színesítenie, áttekinthetővé tennie előadását. Ehhez nyújt segítséget a **Prezentációkészítő**.

A fejezet nem kíván előadás-technikai bevezetést nyújtani, sem pedig ismertetni, milyen a jól és igényesen elkészített diasor, pusztán csak az alkalmazás használatának alapjait mutatja be.

A Prezentációkészítő indítása és az első prezentáció létrehozása

A Prezentációkészítő az **LibreOffice Impress** segítségével indítható vagy egy kész prezentáció megnyitásával. Ha a menüből indítottuk, egy üres dokumentumot látunk kezdésként.

Ha nem üres dokumentumból kívánunk kiindulni, megszabva a teljes kinézetét és a tartalmát, két lehetőség közül választhatunk: megnyithatunk egy sablont, vagy egy sablont testre is szabunk egy tündér segítségével.

A SuliX Professional számos sablont tartalmaz, ezeket felhasználva nem kell az előadás szerkezetét sem kitalálni teljesen, mivel a sablon azt is tartalmazza. Ha üres dokumentumot hozunk létre sablon használata nélkül, csak a prezentáció megjelenését szabhatjuk meg.

Tekintsük át, hogyan kell létrehozni sablonból egy prezentációt. Ha sablon nélkül hozunk létre prezentációt, az itt bemutatott lépések közül kimarad 1-2, amikor a sablon használatát szabjuk testre, ezért az üres prezentációra nem térünk ki külön.

Indítsuk el a tündért a **Fájl – Tündérek – Bemutató** segítségével. A tündér elindulásakor válasszuk a **Bemutató készítése sablon alapján** lehetőséget, a lenti listából pedig válasszunk egy – a tervezett előadáshoz leginkább hason-

Prezentációkés zítő indítása

lító – sablont. A sablon az egyetlen, melyen nem tudunk majd változtatni, ez azonban csak az előadás vázát befolyásolja, a kinézetet nem a sablon határozza meg.

Bemutatótündér (Bemutat	:ósablon mindenkorra)
1.	
ſípus	
Üres bemutató létrehozása	
Bemutató készítése sablon alapián	Bemutatosabion minden korra
Létező homutató mognyitása	
Bemutatók 🗘	Kuksszó vagy szlogen
Üzleti Bemutató	
Bemutatósablon mindenkorra	
Uj termek bevezetese Stratégiai iránymutatások	
Új termék bevezetése - Régi elrendezés	✓ <u>E</u> lőnézet
Stratégiai iránymutatások - Régi elrendezé	Ne jelenjen meg többet ez a tündér.
<u>S</u> úgó <u>M</u> égse << <u>V</u> is	sza <u>T</u> ovább >> <u>L</u> étrehozás
Alkalmazando pre	ezentacio-sabion
kiválas	sztása

A tündér második lépésében ki kell választatunk, hogyan nézzenek ki az egyes diák, illetve milyen legyen a diák oldalaránya. A kimeneti formátumot a tervezett előadás felszereléséhez igazítsuk.

В	emutatótündér (	Bemutatósablon mindenkorra)
2.		
, Dia látván <u>y</u> tervének k	iválasztása	
Bemutatóhátterek		Bemutatósablon mindenkorra
Cián színű Zöld színű Oldalpanel - Felhős Sárga színű Karroztoző – Nararo	-	▲ ★ Kalcszó vagy szlagen
Válassza ki a kimeneti	médiumot	
Interview Eredeti	O Képer <u>n</u> yő	
Vetítővás<u>z</u>on <u>P</u>apír	() <u>D</u> ia	✓ Előnézet
<u>S</u> úgó	Mégse	<< <u>V</u> issza <u>T</u> ovább >> <u>L</u> étrehozás

Bemutató látványtervének kiválasztása

A prezentáció előnye a hagyományos diákkal kísért előadáshoz képest, hogy a diák közti átmenet lehet **animált**, ezt a diaátmenet határozza meg. Ki kell

A PREZENTÁCIÓKÉSZÍTŐ HASZNÁLATA

választatunk, hogy milyen **hatást** kívánunk alkalmazni, illetve az **milyen sebességgel** váltson a diák közt. A kiválasztott áttűnést az **előnézeti** ablakban azonnal láthatjuk is. Ha **automatikus** (nem pedig szóbeli bemutatóval kísért interaktív) prezentációt szeretnénk, azt is itt állíthatjuk be.

	Bemutatótündér (Be	emutatósablor	n mindenkorra)
3.		:	
/álasszon egy diaá	tmenetet		
<u>H</u> atás	Ék alakú kinyílás		Bemutatósablon mindenkorra
Se <u>b</u> esség	Közepes		
<u>A</u>lapértelmez <u>A</u>utomatikus	ett		
<u>M</u> egjelenítés	hossza 00:00:10	- <u></u>	
S <u>z</u> ünet hossz	a 00:00:10		ézet
🗹 Logó meg	jelenítése		
	Ménar .	e e Vicena	

Áttűnések beállítása

A negyedik lépésben a sablon testre szabása lehetséges, azaz saját cégnevet, előadáscímet és alcímet adhatunk meg.

Bemutatótündér (Bemutatósablon mindenkorra)
4.
ázolja elképzeléseit nagy vonalakban
Írja be a saját vagy a <u>c</u> ége nevét.
Minta Bt.
Mi a bem <u>u</u> tató tárgya?
Éves beszámoló
További javaslatok megjelenítése?
Mit értünk el idén? Hogyan tovább jövőre?
<u>S</u> úgó <u>M</u> égse << <u>V</u> issza <u>T</u> ovább >> <u>L</u> étrehozás

Sablon testreszabása

Ezt követően a sablon vázlatpontjaiból ki kell választanunk azokat, melyeket használni kívánunk. Ne aggódjon, a diasor **tetszőlegesen bővíthető vagy szűkíthető** a későbbiekben, hogy megfeleljen az igényeknek, ez a pont csak segítségként szolgál az előadásvázlat felépítésében. A létrehozásra kattintva már készen is van a bemutató vázlata, benne olyan szövegekkel, melyek segítik a bemutató felépítésében.

Használni kívánt vázlatpontok kiválasztása

A diák szerkesztése

Már van egy diákból álló bemutatónk, de az egyes diák tartalommal való ellátása még hátra van. Az alapértelmezett nézetben baloldalt láthatjuk a diák kis képeit, itt választhatjuk ki a szerkeszteni kívánt diát, míg jobboldalt a kiválasztott dia látható. Jobboldalt egy gyorsmenü található, ahonnan könnyen elérhető a **Mintaoldalak**, a diák **Elrendezése**, stb.

Prezentációkészítő felépítése

A PREZENTÁCIÓKÉSZÍTŐ HASZNÁLATA

A dián belül bárhová kattintva a kurzor segítségével a többi LibreOffice komponensben megszokott módon szerkeszthetjük a szövegeket, a formázásukat pedig a fenti eszköztárral változtathatjuk meg. Ha a dia elrendezését módosítanánk (például grafikon legyen középen, kéthasábos dia legyen, stb.), azt a jobboldali **Elrendezések** alatti minták segítségével tehetjük meg. Az ott szereplő diákra kattintva a dia azonnal megváltozik.

Diaelrendezés módosítása

Diák áttekintése és sorrendjének módosítása

Ha szeretnénk egy áttekintő képet kapni az elkészített diáinkról, kattintsunk a diáink feletti **Diarendező** fülre, vagy válasszuk a **Nézet – Diarendező** menüpontot, így a diák miniatűrjeit láthatjuk.

Diarendező nézet

A diák sorrendjét itt változtathatjuk meg legegyszerűbben. Ha egy diát máshol szeretnénk szerepeltetni a sorban, húzzuk át a kívánt helyre. A dia új helyét egy fekete vonal jelöli a diák között.

Diák sorrendjének módosítása

A diák sorrendjét **normál** nézetben is módosíthatjuk ugyanígy, de a diarendező nézet alkalmasabb erre. A Diarendezőből a Normál nézetre a fenti fül, vagy a **Nézet – Normál** menüponttal válthatunk.

Dia törlése, új dia hozzáadása

Általában a diáink száma sosem annyi, mint amennyire szükségünk van mondandónk illusztrálásához. Ha a diák száma több, nincs más dolgunk, mint a szükségtelennek ítélt diát kitörölni. Ezt több módon is megtehetjük. **Normál** vagy **Diarendező nézetben** a törlendő diára jobb egérgombbal kattintva és a **helyi menüből a Dia törlése** pontot választva a dia törlésre kerül. Normál nézetben a **Szerkesztés - Dia törlése** menüpont is használható.

A PREZENTÁCIÓKÉSZÍTŐ HASZNÁLATA

Dia törlése a helyi menüből

A dia törlését visszavonni a Szerkesztés – Visszavonás ponttal lehet.

Dia törlésének visszavonása

Ha egy üres, új diát szeretnénk beszúrni a jelenlegi után, kattintsunk a diára, majd válasszuk az **Új dia** pontot, vagy használjuk a **Beszúrás – Dia** menüpontot. A **Beszúrás – Dia megkettőzése** menüpont a jelenlegi dia másolatát

Dia beszúrása szúrja be, nem egy üres diát.

Nézet		F <u>o</u> rmátum	<u>E</u> szközök	
	<u>D</u> ia		- 6	5
		egkettőzése		
	Dia <u>b</u> ő	vítése	ekete	
	Ö <u>s</u> szet	foglaló dia		
Lain Alderen	Oldals	zám	it Je	gy

Dia megkettőzése

A PREZENTÁCIÓKÉSZÍTŐ HASZNÁLATA

A beszúrt üres dia

A kész prezentáció elindítása

Ha elkészült a prezentáció, indítsuk el. De még mielőtt elindítanánk, testreszabhatjuk a diavetítést. Megadhatjuk a vetítendő tartományt, több monitor esetén a prezentációs monitort, illetve hogy mi látsszon a képernyőkön. Ezt követően a diavetítés a **Diavetítés – Diavetítés** vagy az **F5**-tel indítható.

	Diavetítés 🔊 🕅		×			
Tartomány		<u>0</u> K				
O Kezdő dia: Téma		<u>M</u> égse				
Egyéni diavetítés		<u>S</u> úgó	szköz	ök <u>D</u> iavetítés	<u>A</u> blak <u>S</u> úgó ítés F5	
Típus Alapértelmezett	Beállítások ☑ Diaváltás kézzel		- Fek	Diavet ete <u>I</u> dőzíté	ítés <u>b</u> eállításai s kipróbálása	
O <u>A</u> blak O A <u>u</u> tomatikus	Az egérmutató látható M Rajzolás az egérmutatóval Navigátor látható		/ázlat	Jec <u>K</u> özjáte Egyéni Diaátm	ák <u>a</u> nimáció nenet	nde
Logó megjelenítése	Animációk engedélyezve Diaváltás háttérre kattintással Bemutató mindig felül			Dia <u>m</u> e Dia <u>e</u> lro Equéni	gjelenítése ejtése diavetítés	
Több monitor P <u>r</u> ezentációs monitor				Diavetíte	és indítás	a

Diavetítés részleteinek megadása

A Rajzoló használata

Ha diagramot, egyszerűbb ábrát, vagy illusztrációt készítenénk, a legegyszerűbben és leggyorsabban az Rajzoló használatával tehetjük ezt meg. A LibreOffice rajzolásra alkalmas komponense a **LibreOffice Draw** segítségével indítható.

Rajzoló indítása

A Rajzoló legfontosabb eszközei

A Rajzoló segítségével egyszerűbb objektumok kombinálásával és összekötésével készíthetünk ábrákat.

A rajzoló felépítése, eszközei és egy elkészített ábra

Az alul látható eszköztárból választhatunk objektumokat, ha van mellettük legördülő menü, akkor testre is szabhatjuk az objektum altípusát. Az alap objektumok például a vonal, a sokszög,az ellipszis, a szöveg, a nyíl, az objektumokat összekötő különféle vonalak, egyszerűbb ábrák, stb. Próbáljunk ki párat! Kattintsunk a kívánt objektumra, majd a rajzterületen megjelenő szerkesztővel helyezzük le az objektumot, azaz kattintsunk a kezdőpontba, majd az egérbillentyű lenyomva tartása mellett húzzuk a kurzort, így az objektum mérete tetszőlegesen változtatható bármely irányba. Ha a kész objektumra duplán kattintunk, szöveget is írhatunk a belsejébe, vonalak esetén pedig a vonalra.

Beszúrandó objektum kiválasztása

Objektum méretének beállítása beszúráskor

Objektumok kijelölése és megváltoztatása

Az alsó eszköztár baloldali fehér nyila arra való, hogy a már meglévő objektumokat kijelölhessük a segítségével, azok méretét módosíthassuk, vagy a fenti eszköztár segítségével megváltoztassuk néhány tulajdonságát. Ha kijelölt egy objektumot a nyíllal, a fenti eszköztár az adott objektum szerint módosul, így csak azokat a tulajdonságokat látja, melyek az adott objektumra jellemzőek. (Egy vonal kijelölése esetén például nincs szükség kitöltési színre.)

Ha több objektumot szeretne egyszerre módosítani, a kijelölést megteheti úgy is, hogy egy üres helyre kattint, majd az egér gombjának nyomva tartása mellett a megjelenő szaggatott négyzetet úgy mozgatja, hogy a kijelölni kívánt objektumok teljesen benne legyenek a négyzetben.

A kijelölt objektumok több paramétere is megváltoztatható a felső panelen látható eszközökkel. Ha egy gomb fölé húzza az egérkurzort, láthatja a gomb funkcióját.

A bal felső kör és a villám együttes kijelölése

A RAJZOLÓ HASZNÁLATA

menüsor

Ha a vonal stílusát vagy méretét szeretné megváltoztatni, a vonal legördülő

Vonal színének kiválasztása

menüből kiválasztott vonalstílust és a mellette lévő mezőben beállított vastagságot kell megváltoztatnia. A vonal típusán és vastagságán kívül a színe is meghatározható, ehhez a legördülő listából válasszon vonalszínt.

Az objektum kitöltésének típusának és színének beállításához használja a kitöltés legördülő menüt, majd a felugró ablakban állítsa be a kitöltés részleteit.

A RAJZOLÓ HASZNÁLATA

Kitöltés típusának beállítása

Tulajdonságok		
<u>T</u> ípus Középpont <u>X</u> Középpont <u>Y</u> S <u>z</u> ög Sz <u>e</u> gély M <u>i</u> ből	Lineáris 🗘 0% 💬 120 fok 🖉 0% 😌	Színátmenet 4 Színátmenet 5 Színátmenet 6 Szinátmenet 6 Sugárifányú zöld-fekete Szögletes piros-fehér át Négyzetes sárga-fehér át Egyenietes biroz-föld ti Egyenietes sörga-barna Sugárifányú piros-sárga Ellipszoid kékesszűrke-in Tengelyifányú allossárga
Mi <u>b</u> e	sulixNara	

Színátmenet beállítása

A módosított objektumok

Rajz exportálása képfájlba

A Rajzoló alkalmazással megrajzolt és elmentett képek általában nem illeszthetők be semmilyen más helyre sem, azokat csak a LibreOffice képes olvasni. Ha szeretnénk a rajzunkat felhasználni más programban is, exportálnunk kell valamelyik elterjedt képformátumba. A **Fájl – Exportálás** parancs segítségével tehetjük meg az exportálást, a megjelenő ablakban pedig ki kell választanunk a fájl nevét, a mentés helyét és formátumát az alsó listából. Ha a lenti **Kijelölés** lehetőséget bepipáljuk, csak a kijelölést kerül exportálásra.
A RAJZOLÓ HASZNÁLATA

Exportálás

Név: Névtelen 1 Mentés <u>m</u> appába: < 🗃 local Dokume	ntumok		M <u>a</u> ppa létrehozá
Helyek			✓ Méret Módosítva
Q Keresés			
🕫 Nemrég használt 🛓			
🖻 local		k	
🖪 Asztal			
🔜 Fájlrendszer			
🔜 pendrive			
🗈 Dokumentumok 👻			
		Minden formátum	
∽ Fájl <u>t</u> ípus			
Minden formátum	bmp,emf,eps,g	if, html, htm, html, xhtml, jpg, jpeg, jfif, jif, j	pe, met, pbm, pct, pict, pdf, pgm, p
HTML-dokumentum (OpenOffice.org Draw)	html,htm		
XHTML	html,xhtml		
PDF - Portable Document Format	pdf		
	Ш		>
<u>K</u> ijeloles			

Exportált kép nevének, helyének és formátumának megadása

Scribus kiadványszerkesztő

A kiadványszerkesztés a dokumentum szerkesztésénél jóval összetettebb feladat. A kiadványszerkesztés során sokkal szabadabb kezet kap a felhasználó, hogy a végeredmény jobban illeszkedjen a feladathoz. Emiatt ha egy egyszerű levelet írunk, nem biztos, hogy egy kiadványszerkesztő program használata indokolt, de egy újság, vagy egy plakát esetében mindenképpen érdemes fontolóra venni egy kiadványszerkesztő alkalmazás használatát.

A Scribus, mint nyílt forráskódú kiadványszerkesztő

A SuliX Professional által kínált nyílt forráskódú kiadványszerkesztő a Scribus. A Scribus első verziója 2001-ben jelent meg, tehát egy elég kiforrott szoftverről van szó. A Scribus segítségével professzionális minőségű, nyomdakész dokumentumok állíthatók elő.

Mivel jelen könyvnek nem célja a kiadványszerkesztés alapjainak bemutatása sem, csupán ízelítőt nyújtunk a kiadványszerkesztésből. A kiadványszerkesztés igen összetett feladat, mivel a kiadványszerkesztés során több szakember munkáját is magunk végezzük, ezért csak megfelelő szakértelem birtokában képes bárki valóban igényes, nyomdai minőségű kiadványokat készíteni.

A program a **Scribus** segítségével indítható. Rögtön a megnyitás után egy párbeszédablak jelenik meg, ahol az elkészítendő dokumentum részleteit állíthatjuk be.

	1 M M		Mér <u>e</u> t:	A4	•	
Egyoldalas Kétoldalas Háromrét Négyrét			<u>T</u> ájolás:	Álló	0	
	hajtott hajtott		Szélesség:	595,28 pt		ALKALMAZÁSOK
			<u>M</u> agasság:	841,89 pt		
			Első oldal:		0	
Margok Kifutók Ismert elrendezések: Bal: Jobb: Felső:	Nincs Image: Constraint of the second s	<u>O</u> ldalak s Mé <u>r</u> tékeg <u>Au</u> to <u>H</u> asábok Hasábkö	záma: 1 nység: Pont matikus szöve : 1 <u>z</u> : 11,00	(pt) gkeretek pt		Scribus
<u>A</u> lsó:	40,00 pt	Folyt	atás a dokum	entum beállít:	ásaival	Scribus

A megnyíló dokumentum érdekessége, hogy egy üres oldalt tartalmaz, melyre sem írni, sem rajzolni nem tudunk kezdetben. Úgynevezett keretekre van szükségünk, melyek képeket vagy szövegeket tartalmazhatnak, beszúrásuk a **Beszúrás - Keretek** menüponttal lehetséges.

Szövegkeret beszúrása és annak ismertetője

Ha részletesebben meg szeretnénk ismerkedni a kiadványszerkesztéssel és a Scribus használatával, a **Súgó - Scribus kézikönyv** menüpontban található az angol nyelvű teljes körű dokumentáció.